

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Katedra veřejné správy

DIPLOMOVÁ PRÁCE

**Integrovaný záchranný systém (IZS) v ČR a jeho srovnání s obdobnými
záchrannými systémy ve vybraných státech EU**

Předkládá: Bc. Martina Kotíková

Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Tomáš Louda, CSc.

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	Bc. Martina KOTÍKOVÁ
Osobní číslo:	R19N0022P
Studijní program:	N0421A220001 Veřejná správa
Studijní obor:	Veřejná správa
Téma práce:	Integrovaný záchranný systém (IZS) v ČR a jeho srovnání s obdobnými záchrannými systémy ve vybraných státech EU
Zadávací katedra:	Katedra veřejné správy

Zásady pro vypracování

Integrovaný záchranný systém v ČR

- Vznik, charakteristika, legislativní úprava

Jednotlivé složky IZS a jejich omezení

- Hasičský záchranný sbor ČR a jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany
- Policie ČR
- Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby
- Ostatní složky

Podobné záchranné systémy ve vybraných státech EU, jejich omezení a srovnání s integrovaným záchranným systémem v ČR

Rozsah diplomové práce:
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

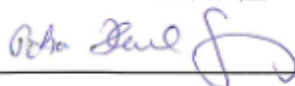
viz zvláštní seznam

Vedoucí diplomové práce: **JUDr. Tomáš Louda, CSc.**
Katedra veřejné správy

Datum zadání diplomové práce: **29. března 2020**

Termín odevzdání diplomové práce: **31. března 2021**

JUDr. Petra HRUBÁ SMRŽOVÁ, Ph.D. (v.z.)

JUDr. et PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.
děkan

JUDr. Tomáš Louda, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 25. srpna 2020

PROHLÁŠENÍ

„Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Integrovaný záchranný systém (IZS) v ČR a jeho srovnání s obdobnými záchrannými systémy ve vybraných státech EU“ zpracovala samostatně a že jsem vyznačila prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpala způsobem pro vědeckou práci obvyklým.“

V Plzni dne

Podpis:

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych touto cestou vyjádřila poděkování JUDr. Tomáši Loudovi, CSc. za jeho cenné rady, doporučení a trpělivost při vedení mé diplomové práce. Mé poděkování patří i mé rodině a všem přátelům, kteří mě při vytváření této práce podpořili, a bez jejichž pomoci by nebylo možné práci dokončit.

Obsah

SEZNAM NEJČASTĚJI POUŽITÝCH ZKRATEK	7
ÚVOD	8
1. INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM	9
1.1. Vznik a vývoj IZS v ČR	9
1.2. Právní předpisy IZS.....	11
1.3. Pojmy	14
2. JEDNOTLIVÉ SLOŽKY IZS A JEJICH VYMEZENÍ	22
2.1. Základní složky IZS ČR	22
2.1.1. Hasičský záchranný sbor České republiky a jednotky požární ochrany	23
2.1.2. Policie České republiky	41
2.1.3. Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby.....	49
2.2. Ostatní složky IZS ČR	55
2.2.1. Vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil	56
2.2.2. Ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory	58
2.2.3. Ostatní záchranné sbory	60
2.2.4. Orgány ochrany veřejného zdraví.....	62
2.2.5. Havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby	63
2.2.6. Zařízení civilní ochrany.....	64
2.2.7. Neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím	65
2.2.8. Odborná zdravotnická zařízení na úrovni fakultních nemocnic pro poskytování specializované péče.....	65
2.3. Koordinace složek IZS.....	66
2.4. Analýza zásahů jednotlivých složek IZS při mimořádných událostech	69
2.5. Činnost IZS České republiky při pandemii COVID-19	70
3. SROVNÁNÍ IZS V ČR S OBDOBnými ZÁCHRANNými SYSTÉMY VE VYBRANÝCH STÁTECH EU	72
3.1. Slovensko	72
3.2. Polsko.....	77
3.3. Chorvatsko	79
3.4. Švýcarsko	82
ZÁVĚR.....	84
CIZOJAZYČNÉ RESUMÉ.....	86
POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE.....	88

SEZNAM NEJČASTĚJI POUŽITÝCH ZKRATEK

AČR Armáda České republiky

GŘ Generální ředitelství

GŘ HZS Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru

HZS Hasičský záchranný sbor

IZS Integrovaný záchranný systém

JPO Jednotky požární ochrany

LZS Letecká záchranná služba

MV Ministerstvo vnitra

OPIS Operační a informační středisko

PČR Policie České republiky

PO Požární ochrana

RLP Rychlá lékařská pomoc

RV Záchranný osobní vůz

RZP Rychlá zdravotnická pomoc

ZZS Zdravotní záchranná služba

ÚVOD

Dobře fungující a propojené složky integrovaného záchranného systému jsou základním předpokladem proto, aby bylo možné ve vyspělém státě udržet pořádek a zároveň se postarat o bezpečnost a zdraví svých občanů. Právě integrovaným záchranným systémem se bude zabývat tato diplomová práce, ve které se autorka zaměří nejen na vymezení jednotlivých složek systému, ale značná část pozornosti bude věnována i právní úpravě integrovaného záchranného systému v České republice a srovnání s podobnými systémy v několika dalších státech Evropské unie. Státy pro porovnání byly důkladně vybrány s ohledem na to, aby tato problematika byla vysvětlena zajímavě, a aby bylo možné vymezit jak rozdíly, tak podobnosti s českým integrovaným záchranným systémem. Mimo integrovaného záchranného systému České republiky se tak tato diplomová práce bude zabývat také obdobným systémem na Slovensku, v Chorvatsku, v Polsku a ve Švýcarsku.

S narůstajícím počtem mimořádných a krizových událostí, ke kterým docházelo počátkem 90. let minulého století, se začalo uvažovat, jak efektivně zajistit ochranu občanů České republiky. Po zvážení všech důležitých aspektů dospěla Česká republika k tomu, že je nutné nastavit systém, ve kterém by byly jednotlivé záchranné složky propojené a mohly tak efektivněji vykonávat svou práci v interakci. Integrovaný záchranný systém se stal již neodmyslitelnou součástí správně fungující společnosti, neboť jeho činnost přispívá k větší bezpečnosti, ochraně práv i k záchraně lidských životů. Základy integrovaného záchranného systému byly položeny již v roce 1993, avšak jeho faktická existence se datuje od roku 2001.

Motivací autorky práce při výběru tématu bylo zejména to, že tato problematika je velice důležitá a měla by se jí věnovat patřičná pozornost, vzhledem k tomu, že zasahuje do života každého z nás. Z pohledu autorky je také zajímavé srovnání s jinými systémy ve vybraných státech EU, protože lze dobře vystihnout klady i zápory každého systému a vymezit prostor pro zlepšení.

1. INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM

Integrovaný záchranný systém (dále jen „IZS“) představuje koordinaci likvidačních a záchranných činností při mimořádných událostech, kterými jsou například záchrana zdraví a života, udržení bezpečnosti a pomoc při haváriích, požárech či živelních pohromách. Je tedy zřejmé, že IZS není samostatnou složkou či organizací, ale systémem, který koordinuje a řídí činnost jednotlivých záchranných složek. Základními složkami integrovaného záchranného systému ČR jsou Hasičský záchranný sbor České republiky, jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, Policie České republiky a poskytovatelé zdravotnické záchranné služby. Všechny tyto složky jsou přitom v neustálé pohotovosti a v případě ohlášení mimořádné události jsou připraveny provést neodkladný zásah v místě vzniku mimořádné události.¹ Integrovaným záchranným systémem je naplňováno právo občana na pomoc při ohrožení zdraví či života, které je ustanoveno v článku 31 Listiny základních práv a svobod.²

1.1. Vznik a vývoj IZS v ČR

Základy integrovaného záchranného systému byly položeny již v roce 1993, kdy bylo usnesením vlády č. 246/1993 k návrhu zásad o integrovaném záchranném systému schváleno 13 zásad, které tvoří základní východiska pro vznik tohoto systému. IZS však vznikl především z potřeby záchranářů, policistů a hasičů, pro které bylo, zejména při složitých nehodách, haváriích a živelních pohromách, složité zmobilizovat dostatečný počet všech, kteří mohou při takto složitých situacích pomoci na základě svých kompetencí a prostředků. Vznikla tedy představa systému, který pod sebe bude sdružovat záchranné složky, orgány státní správy a samosprávy, fyzické a právnické osoby a bude pomáhat při jejich

---

¹ VILÁŠEK, Josef, Miloš FIALA a David VONDRÁŠEK. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2014. s. 12. ISBN 978-80-246-2477-8.

² SKALSKÁ, Květoslava, Zdeněk HANUŠKA a Milan DUBSKÝ. *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana*. Praha: Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. s.7. ISBN 978-80-86640-59-4.

koordinaci a komunikaci. Integrovaný záchranný systém se tak stal nezbytnou součástí společnosti a jako takový musí mít i svá pravidla, díky kterým může efektivně fungovat.

Jednou z významných událostí, která předcházela samotnému vzniku integrovaného záchranného systému bylo bezpochyby schválení zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně. Účelem tohoto zákona bylo vytvořit podmínky pro účinnou a efektivní ochranu života i zdraví občanů, poskytování pomoci při živelních pohromách nebo mimořádných událostech a ochranu majetku před požáry. Zákon taktéž stanovil, že péče o požární bezpečnost musí být součástí činností jednotlivých orgánů a organizací a odpovědnost za řádné fungování nesou vedoucí jednotlivých subjektů. Společně s vyhláškou č. 37/1986 Sb., kterou se prováděly některá ustanovení zákona České národní rady o požární ochraně, zákon ustanovil povinnosti jednotlivých ústředních orgánů či organizací, které musely, mimo jiné, vést řádnou dokumentaci, ustanovit požárního technika či zabezpečit fungující požární signalizaci.³

Zásadním signálem pro utvoření jednotného záchranného systému bylo to, že na začátku 90. let minulého století docházelo k výraznému rozvoji motorismu. Praktické zdvojnásobení počtu vozidel znamenalo i zdvojnásobení počtu dopravních nehod. Bouřlivá 90. léta s sebou však přinesla i zvýšení frekvence trestné činnosti. Ze statistik vyplývá, že Policie ČR byla v této době vázána až čtyřnásobným nárůstem trestné činnosti. Současně docházelo také ke snižování početního stavu Armády ČR, což znamenalo výrazné snížení možnosti pomáhat při větších živelních pohromách. Výrazně poklesly i počty dobrovolných záchranářů, čímž utrpěly především horské záchranné služby či Český červený kříž.

V této kritické situaci se ukázalo být výhodou to, že výše zmíněný Zákon o požární ochraně uložil obcím zřídit jednotku dobrovolných hasičů. Díky tomuto kroku zůstali dobrovolní hasiči početně nejvýznamnějším sborem, který je připraven zvládat mimořádné události a pomáhat tak občanům.

Profesionální hasiči, kteří byli do té doby organizováni v hasičských sborech, začali v 90. letech měnit svá zaměření, a to tak, že jejich činnost spočívá

---

³ SZASZO, Zoltán. *Stručná historie profesionální požární ochrany v českých zemích*. Vydání první. Praha: MV –generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. s. 151. ISBN 978-80-86640-60-0

zejména v záchranářských pracích, tzv. technických zásazích. V současné době činí boj s požáry asi 20 % veškerých jejich zásahů. S touto transformací se však pojí i to, že hasiči potřebovali k záchranným činnostem i specialisty z jiných odvětví, jako například zdravotníky či policisty. Proto vznikla myšlenka vzniku IZS, zpočátku jen na základě výše zmíněného usnesení vlády č. 246. Později stanovil Zákon o okresních úřadech organizovat jednotlivé složky záchranných systémů prostřednictvím havarijních komisí jednotlivých okresů. Dalším důležitým signálem k vytvoření IZS byly závažné povodně, které postihly Českou republiku v roce 1997. Docházelo k výrazným rozdílům ve zvládnutí těchto povodní v rámci okresů, a to mělo za důsledek vytvoření integrovaného záchranného systému a ustanovení Hasičského záchranného sboru ČR (HZS ČR) jako gestora IZS. 1. ledna 2001 tak nabyl účinnosti zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.⁴

1.2. Právní předpisy IZS

Právní úprava, která upravuje oblast IZS, vychází přímo z některých ustanoveních Ústavy ČR a Listiny základních práv a svobod a ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, který spadá do ústavního pořádku České republiky a zmiňuje, že

„zajištění svrchovanosti a územní celistvosti České republiky, ochrana jejích demokratických základů a ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot je základní povinností státu.“⁵

Zmíněné právní předpisy dále stanovují základní rámec povinností České republiky mimo jiné i v oblasti ochrany životů, zdraví, vnitřních hodnot, bezpečnosti a majetkových hodnot. Představují tak činnosti, které mají za cíl odstraňování nebezpečí či zabezpečení plnění úkolů zdravotnických služeb, Policie ČR a hasičských sborů. Odstranění důsledků jednotlivých druhů ohrožení spadá do

---

⁴ SKALSKÁ, Květoslava, Zdeněk HANUŠKA a Milan DUBSKÝ. *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana*. Praha: Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. s.8. ISBN 978-80-86640-59-4.

⁵ Podle § 1 zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky

působnosti vlády České republiky, jednotlivých ministerských resortů, orgánů státní správy a samosprávy a musí být prováděno v souladu s platnými právními předpisy.

Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky (Kompetenční zákon) vymezuje působnost v oblasti IZS, kterou zákon svěřuje Ministerstvu vnitra, které se tak stává gestorem právní úpravy IZS, jakožto také ústředním orgánem státní správy pro krizové řízení, civilní nouzové plánování či ochranu obyvatelstva.

Oblast IZS je upravena především zákonem č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a změně některých zákonů, jeho dvěma prováděcími vyhláškami a prováděcím nařízením vlády. Právní úprava oblasti IZS zahrnuje také Zákon o krizovém řízení a Zákon o hospodářských opatřeních pro krizové stavy. Tyto tři zákony vznikly společně a vzájemně na sebe navazují se doplňují se.⁶

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a změně některých zákonů, vymezuje integrovaný záchranný systém, stanoví složky tohoto systému a jejich působnost v případě, že tak nestanoví zvláštní právní předpis. Dále zákon řeší působnost a pravomoci státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, jakožto také práva a povinnosti právnických a fyzických osob, které přicházejí do styku s přípravou na mimořádné události při záchranných či likvidačních pracích a při ochraně obyvatel. Pravidla, která zákon stanovuje jsou platná i v případech, kdy je vyhlášen některý z krizových stavů na území, které postihla mimořádná událost nebo na území celé ČR, to samé platí i pro válečný stav. Oproti tomu se zákon nevztahuje na předcházení, tedy prevenci, vzniku určitých mimořádných událostí. Pokud situace dovoluje, že k řešení mimořádné situace postačí jedna složka integrovaného záchranného systému České republiky, postupuje se podle speciálních zákonů. Zákon o IZS je využíván ve chvílích, kdy je naopak potřeba koordinace více záchranných složek.⁷

Vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech integrovaného záchranného systému, ve znění vyhlášky č. 429/2003 upravuje spolupráci a

---

⁶ SKALSKÁ, Květoslava, Zdeněk HANUŠKA a Milan DUBSKÝ. *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana*. Praha: Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. s.7. ISBN 978-80-86640-59-4

⁷ VILÁŠEK, Josef, Miloš FIALA a David VONDRÁŠEK. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2014. s. 12. ISBN 978-80-246-2477-8.

koordinaci složek IZS při společném zásahu, činnosti operačních středisek IZS a dokumentaci IZS. Pravomoci jednotlivých složek jsou mimo jiné určeny na základě zhodnocení druhu a místa zásahu mimořádné události. Při vzájemné spolupráci je nutné brát v potaz určitou hierarchii podřízenosti, od velitele zásahu na té nejnižší úrovni, až po Ministerstvo vnitra na nejvyšší strategické úrovni. Tato vyhláška je stěžejním právním předpisem pro územní havarijní plánování a pro vnější havarijní plány jaderných elektráren.⁸

Vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva slouží výhradně pro oblast ochrany obyvatelstva. Mimo jiné upravuje například postup při zřizování zařízení civilní ochrany a definuje několik pojmů, které s ochranou obyvatelstva úzce souvisejí, například evakuace, varování, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva.⁹

Na poskytování humanitární pomoci a na záchranné činnosti v zahraničí vykonávané záchrannými týmy ČR, se vztahuje Nařízení vlády č. 463/2000 Sb., o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právníckými osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva, ve znění nařízení vlády č. 527/2002 Sb.¹⁰

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů v České republice od 1. ledna 2001 upravuje především přípravu a řešení krizových situací či ochranu kritické infrastruktury. Dále stanovuje povinnosti a pravomoci státních a územních orgánů či právníckých a fyzických osob při přípravě na zmíněné krizové situace, které však nezasahují do působnosti obrany České republiky před vnějším napadením. Zákon vymezuje některé základní pojmy, jako krizové řízení, krizové opatření či krizovou situaci, kterými se autorka této diplomové práce zabývá v další části (1.3. Pojmy). Krizový zákon vymezuje i orgány, které disponují pravomocemi v oblasti krizového řízení. Vláda jako nejvyšší orgán při zajišťování

---

⁸ Vyhláška Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému

⁹ Vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva

¹⁰ Nařízení vlády č. 463/2000 Sb., o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právníckými osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva, ve znění nařízení vlády č. 527/2002 Sb.

připravenosti České republiky na krizové situace, při jejich řešení nebo k ochraně kritické infrastruktury mimo jiné ukládá úkoly ostatním orgánům v krizovém řízení a zároveň kontroluje jejich činnost. Vláda dále zřizuje Ústřední krizový štáb a má také právo omezit svobodu pohybu a pobytu v určitém vytyčeném prostoru na krizovém území, jakožto také právo omezit právo na nedotknutelnost osoby nebo obydlí při evakuaci osob. Dalšími orgány, které vystupují v oblasti krizového řízení jsou ministerstva a jiné správní úřady, které zajišťují připravenost na řešení krizových situací v jejich působnosti.¹¹

1.3. Pojmy

Zákon o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů v platném znění vymezuje základní pojmy a zejména stanovuje složky integrovaného záchranného systému a jejich působnost, jakožto také působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů samosprávy. Stanovuje však také práva a povinnosti právnických a fyzických osob, které se podílejí na přípravě na mimořádné události, na záchranných a likvidačních pracích a na ochraně obyvatelstva.

Zákon se samozřejmě zabývá i samotným pojmem „integrovaný záchranný systém“, který je nutno chápat jako „*koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací*“.¹² V souvislosti s tím se však v zákoně i jiné odborné literatuře setkáváme i s dalšími pojmy, kterými jsou mimořádná událost, ochrana obyvatelstva, zařízení civilní ochrany, věcná a osobní pomoc, záchranné práce a likvidační práce.

Mimořádnou událostí rozumíme škodlivé působení jevů a sil, které jsou vyvolané konkrétní činností člověka. Mimořádnou událostí jsou i přírodní jevy a havárie, které mohou ohrozit život, zdraví, majetek či životní prostředí, a které vyžadují bezodkladné provedení likvidačních a záchranných prací.

---

¹¹ Podle § 4-14 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů

¹² Podle § 2 písm. a) zákona č. 239/2000 Sb., o Integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.

Ochrana obyvatelstva představuje plnění úkolů civilní ochrany. Těmi jsou zejména varování, ukrytí, evakuace či nouzové přežití obyvatelstva.

Zařízení civilní ochrany bez právní subjektivity jsou součástí právnické osoby či obce. Tato zařízení tvoří věcné prostředky a zaměstnanci nebo jiné osoby na základě dohody.

Věcnou pomocí se rozumí poskytnutí věcných prostředků při provádění likvidačních a záchranných prací a také při cvičení, pokud k tomuto dá výzvu velitel zásahu, hejtman kraje či starosta obce.¹³ Jinými slovy věcná pomoc znamená, že každý občan je povinen na výzvu velitele zásahu poskytnout dopravní prostředky, zdroje vody, spojová zařízení či jiné věci, které jsou potřebné k tomu, aby byl zásah úspěšný.¹⁴ Existují však i výjimky z povinnosti poskytnout tuto věcnou pomoc. Tyto výjimky jsou uvedené v § 20 Zákona o požární ochraně a jsou jimi:

(1) *Povinnost poskytovat pomoc uvedenou v § 18 a 19 se nevztahuje na*

a) *útvary a vojáky ozbrojených sil České republiky, útvary a příslušníky Policie České republiky, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služby a Vězeňské služby, jestliže by poskytnutím pomoci byl vážně ohrožen důležitý zájem služby,*

b) *právnické osoby a podnikající fyzické osoby v oblasti veřejné hromadné dopravy, energetiky a spojů a jejich zaměstnance, jestliže by poskytnutí pomoci mohlo mít za následek závažnou poruchu provozu u těchto právnických osob a podnikajících fyzických osob, nebo jiný závažný následek,*

c) *právnické osoby a podnikající fyzické osoby v oblasti zdravotnictví a jejich zaměstnance, jestliže by poskytnutím pomoci bylo vážně ohroženo plnění úkolů podle zvláštních předpisů.*

---

¹³ Podle § 2 písm. g) zákona č. 239/2000 Sb., o Integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.

¹⁴ Povinnosti fyzických osob: ZÁKON č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů. *Hasičský sbor Moravskoslezského kraje* [online]. [cit. 2021-01-03]. Dostupné z: http://www.hzsmsk.cz/prevence/pov_fo.php

(2) Fyzická osoba není povinna poskytnout pomoc uvedenou v § 18 a 19, jestliže jí v tom brání důležitá okolnost nebo jestliže by tím vystavila vážnému ohrožení sebe nebo osoby blízké.¹⁵

Je však nutné brát v potaz i to, že lze poskytnout věcnou pomoc i bez výzvy, tedy dobrovolně. Taková pomoc však musí být poskytnuta se souhlasem či vědomím velitele zásahu, hejtmana kraje či starosty obce.

Osobní pomoc je činnost nebo služba při provádění likvidačních a záchranných prací. Tato pomoc je, stejně jako pomoc věcná, závislá na výzvě velitele zásahu, hejtmana kraje či starosty obce. Osobní pomoc může být poskytnuta i bez předchozího vyzvání, avšak pouze se souhlasem nebo alespoň s vědomím velitele zásahu, starosty obce nebo hejtmana kraje.¹⁶ Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně definici osobní pomoci dále rozvíjí a v § 18 stanovuje, že:

Každý je povinen v souvislosti se zdoláváním požáru

a) provést nutná opatření pro záchranu ohrožených osob,

b) uhasit požár, jestliže je to možné, nebo provést nutná opatření k zamezení jeho šíření,

c) ohlásit neodkladně na určeném místě zjištěný požár nebo zabezpečit jeho ohlášení,

d) poskytnout osobní pomoc jednotce požární ochrany na výzvu velitele zásahu, velitele jednotky požární ochrany nebo obce.¹⁷

Cílem **preventivních prací** je do co nejvyšší míry předejít vzniku mimořádné události. V této souvislosti složky integrovaného záchranného systému především vykonávají činnosti přípravy materiální, organizační a vzdělávací. Preventivní práce, které zajišťují jednotlivé složky, se pak dále mohou rozdělit na prevenci vzniku mimořádné události a na prevenci pohotovosti. V rámci prevence

---

¹⁵ Podle § 20 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně.

¹⁶ Podle § 2 písm. h) zákona č. 239/2000 Sb., o Integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.

¹⁷ Podle § 18 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně.

vzniku se jedná zejména o vyhodnocení možných rizikových oblastí, pracovišť či činností. V rámci prevence pohotovosti se záchranné složky zaměřují především na krizové plánování příprav či materiální vybavení jednotlivých složek schopných zásahu.¹⁸

Záchrannými pracemi jsou, podle zákona 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, činnosti vedoucí k úplnému odvrácení či alespoň omezení bezprostředního působení rizik, které vznikly mimořádnou událostí. Jedná se zejména o ohrožení života, zdraví, majetku a životního prostředí.¹⁹ Záchranné práce je nutné provést po oznámení vzniku nebo v případě bezprostředně se blížící mimořádné události s ohledem na bezpečnost zasahujících osob. Tato činnost se provádí v místě vzniku mimořádné události či v místě předpokládaných následků mimořádné události. Za záchranné práce však lze považovat taktéž i činnosti, které pomáhají k vytvoření ideálních bezpečnostních podmínek pro ochranu zasahujících osob, což je například vzájemné jištění záchranářů.²⁰

Zákon vymezuje i **likvidační práce**, a to jako činnosti, které směřují k odstranění následků vzniklých mimořádnou situací.²¹ Tato činnost záchranných složek začíná ve chvíli, kdy je odvráceno bezprostřední nebezpečí, které vzniklo mimořádnou situací, například povodněmi. V případě potřeby je poskytnuta odborná lékařská pomoc zraněným osobám a je odstraněna příčina vzniku mimořádné situace. Likvidační práce je nutné vykonat bez zbytečného odkladu tak, aby nevznikly další škody. Následně mohou složky IZS místo zásahu opustit a předat jej k dalšímu užívání, případně předat k provedení obnovovací činnosti a ukončit likvidační zásah. Do likvidačních prací lze počítat i některé obnovovací činnosti, které provádějí složky IZS ze závažných důvodů v rámci jejich likvidačního zásahu. Likvidační práce úzce souvisí s výše zmíněnými záchrannými

---

¹⁸ SKALSKÁ, Květoslava, Zdeněk HANUŠKA a Milan DUBSKÝ. *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana*. Praha: Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. s.27. ISBN 978-80-86640-59-4.

¹⁹ Podle § 2 písm. c) zákona č. 239/2000 Sb., o Integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.

²⁰ KAVAN, Štěpán. *Činnost jednotek požární ochrany při povodních: Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje* [online]. In: s. 17 [cit. 2021-01-03]. Dostupné z: http://www.csvh.cz/akce/soubory/2016_05_05_P2.pdf

²¹ Podle § 2 písm. d) zákona č. 239/2000 Sb., o Integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.

pracemi. Tyto dvě činnosti mohou probíhat zároveň. O jejich souběhu rozhoduje velitel zásahu. Kromě složek IZS mohou likvidační práce provádět i fyzické či právnické osoby, a to na základě věcné či osobní pomoci, nebo pokud jsou vlastníky nemovitosti poškozené mimořádnou situací.²²

Obnovovací práce představují zvláštní druh činností, které směřují k revitalizaci a obnově životního prostředí či k obnově materiálních hodnot.²³

Kromě výše zmíněných základních pojmů, které definuje především zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, lze zmínit i některé další pojmy, které jsou důležité pro celistvou terminologii o IZS:

Bezpečnost můžeme popsat jako stav, kdy jsou v systému eliminovány na nejnižší možnou míru hrozby, které by mohly negativně působit proti jednotlivým prvkům, případně proti celému systému. Je nutné zachovat strukturu systému, jakožto také jeho stabilitu a spolehlivost.²⁴

Bezpečnostní rady kraje a obce s rozšířenou působností jsou koordinačními a poradními orgány zřizovatele, které slouží pro přípravu krizových situací. Předsedou bezpečnostní rady kraje je hejtman kraje, v Praze je to primátor hlavního města Prahy. Ti jmenují další členy bezpečnostní rady kraje.²⁵ V obci je předsedou bezpečnostní rady starosta příslušné obce, který jmenuje další členy bezpečnostní rady obce.²⁶

Havarijní plán představuje soupis všech stanovených postupů a opatření k provádění záchranných či likvidačních prací a k odvrácení nebo omezení

---

²² *Věstník vlády pro orgány krajů a orgány obcí: Metodická pomůcka Ministerstva vnitra* [online]. In: 30.6.2003 [cit. 2021-01-03]. Dostupné z: file:///C:/Users/User/Downloads/vest_6.pdf

²³ SKALSKÁ, Květoslava, Zdeněk HANUŠKA a Milan DUBSKÝ. *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana*. Praha: Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. s.27. ISBN 978-80-86640-59-4.

²⁴ *Perspektivy vývoje bezpečnostní situace, vojenství a obranných systémů do roku 2015 s výhledem do roku 2025: Česká bezpečnostní terminologie, výklad základních pojmů* [online]. In: 11.2002 [cit. 2021-01-03]. Dostupné z: [file:///C:/Users/User/Downloads/zeman_p_ed._ceska_bezpecnostni_terminologie_brno_va_uss_2003.%20\(4\).pdf](file:///C:/Users/User/Downloads/zeman_p_ed._ceska_bezpecnostni_terminologie_brno_va_uss_2003.%20(4).pdf)

²⁵ Pojmy: Bezpečnostní rada kraje. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2021-01-03]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-rada-kraje.aspx>

²⁶ Pojmy: Bezpečnostní rada obce. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2021-01-03]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-rada-obce.aspx>

nebezpečí. Takovéto postupy a opatření jsou písemně upraveny v jednom uceleném dokumentu, tzv. havarijním plánu. Podle tohoto plánu se pak bude v případě potřeby postupovat, aniž by bylo nutné vyhlásit krizový stav. Rozlišujeme dva druhy havarijních plánů. Prvním druhem je havarijní plán objektu (internal emergency plan), který zahrnuje objekty s nebezpečnými látkami či s nebezpečnými technologiemi. Dále také rozlišujeme havarijní plán územní (external emergency plan). Jejich cílem je zajistit bezpečnost a ochranu obyvatelstva, životního prostředí, zvířat a majetku. Tyto plány jsou pak přílohou tzv. krizového plánu kraje, který bude v této diplomové práci taktéž zmíněn.²⁷

Havarijní plánování lze definovat jako institucionalizovanou součást ochrany obyvatelstva. Jedná se tedy o komplex opatření, které jsou prováděny ministerstvy a jinými ústředními správními úřady, obecními a krajskými úřady či dotčenými právníckými nebo podnikajícími fyzickými osobami. Havarijní plánování vytváří havarijní připravenost regionu, kterým se rozumí příprava daných opatření na odvrácení či zmírnění dopadů havárií. Při přípravě havarijního opatření je nutno dodržovat stanovený postup:

- Stanovení souvislosti rizika a výskytu mimořádné události
- Stanovení hodnotících kritérií
- Charakteristika prostředí a komunity
- Stanovení profilu zranitelnosti komunity a prostředí
- Analýza rizika akutní, náhle vzniklé události či chronické, pomalu vznikající události
- Vyhodnocení a uspořádání rizik
- Návrh, vyhodnocení a zavedení opatření²⁸

Kritická infrastruktura je nezbytným systémem státu. Představuje souhrn vybraných výrobních, nevýrobních, telekomunikačních, dopravních objektů a zařízení, kterými je pak dále uskutečňována základní funkce státu.²⁹ V případě, že

---

²⁷ MOZGA, Jaroslav a Miloš VÍTEK. *Havarijní plánování*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2003. s.23. ISBN 80-7041-653-X.

²⁸ MOZGA, Jaroslav a Miloš VÍTEK. *Havarijní plánování*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2003. s.17. ISBN 80-7041-653-X.

²⁹ MOZGA, Jaroslav, František KOVARÍK a Miloš VÍTEK. *Kritická infrastruktura společnosti*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2008. s. 5 ISBN 978-80-7041-299-2.

by tento systém nebyl schopný plnit své funkce, nebo že by došlo k jeho částečnému či úplnému zničení, je velmi pravděpodobný nepříznivý dopad na národní bezpečnost, životní prostředí, ekonomickou prosperitu či na zdraví a bezpečnost obyvatel. Je tak nezbytné dodržovat opatření, které mají zachovat kritickou infrastrukturu a snižovat případné narušení funkce systému.³⁰

Podle zákona č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení a o změně některých zákonů (Krizový zákon) se **krizovým opatřením** zajišťuje ochrana kritické infrastruktury. Opatření jsou zaměřená na snížení rizika narušení funkce prvku systému. Rozlišujeme organizační či technické opatření, které jsou určeny k řešení krizové situace a jejího odstranění včetně následků.³¹

Krizový plán je dokumentem strategického řízení. Jeho obsahem je komplex krizových opatření a postupů, které se použijí při řešení krizových situací. Zpracovávají je ministerstva, jiné správní úřady a orgány územní samosprávy dle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů.

Krizové řízení představuje komplex řídicích činností orgánů krizového řízení. Tyto činnosti jsou zaměřeny na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik, jakožto také na organizování, realizaci a následnou kontrolu těchto činností. Krizové řízení je v Evropské unii, NATO a ve vyspělých státech stavěno na moderních přístupech, mezi které se řadí strategické plánování, systémové myšlení, agresivně-aktivní rozhodování, řízení rizik či řízení bezpečnosti. Z technického hlediska krizové řízení představuje určitý nástroj, který pomáhá státu za kritické situace chránit své občany a jejich životně důležitá aktiva s využitím přiměřených zdrojů, sil a prostředků z oblasti technické, finanční, personální, organizační či znalostní.³²

Krizová situace je podle Zákona o IZS mimořádná událost, narušení kritické infrastruktury či jiný druh nebezpečí, při nichž musí být vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení. V praxi je nejčastěji definována jako

---

³⁰ MOZGA, Jaroslav, Marcela VÍTKOVÁ a Miloš VÍTEK. *Bezpečná společnost*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2006. s. 133. ISBN 80-7041-739-0.

³¹ HROMADA, Martin. *Ochrana kritické infrastruktury ČR v odvětví energetiky*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2014. s. 13. ISBN 978-80-7385-144-6.

³² PROCHÁZKOVÁ, Dana a Jan PROCHÁZKA. *Krizové řízení*. Praha: Vysoká škola regionálního rozvoje Praha, 2014. s. 46. ISBN 978-80-87174-30-2.

nejvyšší kategorie nouzové situace. Jinými slovy vzniká tehdy, když se ztratí kontrola nad situací.³³

Krizová opatření jsou určena k řešení krizových situací či k odstranění nebo alespoň zmírnění následků, která tato krizová situace způsobila. K realizaci těchto opatření lze omezit některá práva a svobody občanů včetně uložení konkrétní povinnosti.³⁴

Stav nebezpečí je nejnižším z krizových stavů, který je možné v návaznosti na mimořádnou událost v České republice vyhlásit. Mezi závažnější stavy se řadí již zmíněný nouzový stav, stav ohrožení státu nebo válečný stav. Stav nebezpečí je nutné bezodkladně vyhlásit v případě, když jsou v ohrožení životy občanů, jejich zdraví, majetek a životní prostředí, a když není možné odvrátit ohrožení běžným zásahem správních úřadů, orgánů krajů a obcí, složek integrovaného záchranného systému a subjektů kritické infrastruktury.³⁵

---

³³ PROCHÁZKOVÁ, Dana a Jan PROCHÁZKA. *Krizové řízení*. Praha: Vysoká škola regionálního rozvoje Praha, 2014. s. 47. ISBN 978-80-87174-30-2.

³⁴ Pojmy: Krizové opatření. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2021-01-05]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/krizova-opatreni.aspx>

³⁵ Systém krizového řízení: Základní pojmy. *Královehradecký kraj: Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. [cit. 2021-01-05]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/hzs-kralovehradeckeho-kraje-menu-krizove-rizeni-a-cnp-system-krizoveho-rizeni-zakladni-pojmy.aspx>

2. JEDNOTLIVÉ SLOŽKY IZS A JEJICH VYMEZENÍ

2.1. Základní složky IZS ČR

Zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů stanovuje, že záchranné a likvidační práce, jakožto také ochranu obyvatel, realizují složky IZS. Mezi základní složky se podle Zákona o IZS řadí:

1. Hasičský záchranný sbor České republiky
2. Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami PO
3. Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby
4. Policie České republiky

Hlavním úkolem základních složek integrovaného záchranného systému je především nepřetržitá pohotovost pro případ ohlášení vzniku mimořádné události, následné vyhodnocení nebezpečí a neodkladný zásah vykonaný v místě této mimořádné události. Pro tento účel dislokují základní složky IZS své síly a prostředky po celém území České republiky.³⁶

---

³⁶ SMETANA, Marek a Danuše KRATOCHVÍLOVÁ. *Integrovaný záchranný systém a jeho složky*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, 2007. s. 14. ISBN 978-80-7368-337-5.

2.1.1. Hasičský záchranný sbor České republiky a jednotky požární ochrany

Znak Hasičského záchranného sboru České republiky³⁷

Historie a vývoj

Historie prvního placeného hasičského sboru na českém území sahá až do roku 1853, kdy takový sbor vznikl v Praze. O 11 let později vznikl i první český dobrovolný sbor hasičů, ve Velvarech jej založil občan Karel Krohn a ustavující valná hromada. V této době existovaly veřejné požární jednotky z povolání pouze jen v některých větších městech. Hlavní odpovědnost za hašení požárů tak nesly dobrovolné hasičské sbory měst a obcí, a to jak v průběhu 2. poloviny 19. století, tak i po vzniku Československé republiky až do II. světové války. V obcích a městech využívali starostové právní předpisy, které byly převzaty z Rakouska-Uherska. Tyto předpisy umožňovaly starostům přesunout svou zodpovědnost za hašení požárů právě na dobrovolné hasičské sbory. V některých obcích a městech byly dobrovolné hasičské sbory doplněny o městského zaměstnance, který fakticky vykonával funkci strojníka, případně velitele zásahu.

Zřejmě v roce 1942 byl v protektorátu vytvořen pluk požární policie Čechy-Morava. Toto mužstvo tvořili dosavadní příslušníci českého četnictva a finanční strážě. Pluk byl však tvořen i německými inženýry, kteří po vystudování absolvovali také dvouleté učiliště požární ochrany v Berlíně-Eberswalde. Po administrativní stránce pluk podléhal velitelství četnictva v protektorátu. Nasazování do akcí a výcvik měla na starost říšská místa.

---

³⁷ Hasičský záchranný sbor České republiky: Úvodní strana. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. [cit. 2021-01-25]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/>

Důležitým milníkem bylo zařazení požární ochrany do působnosti Ministerstva vnitra, ke kterému došlo po válce. Plnění úkolů na úseku požární ochrany zabezpečovaly národní výbory (místní, okresní či krajské). Jejich výkonným orgánem na tomto úseku bylo hasičstvo, které mohlo být dobrovolné, z povolání či závodní, tedy zajišťující v první řadě požární ochranu závodu. Hasičstvo z povolání musely ze zákona zřídit všechny takové obce, jejichž počet obyvatel přesáhl 50 000, případně i obce menší, v případě, že tak rozhodl krajský národní výbor. Velitel hasičstva závodního a veřejného mohl konat úkony jménem příslušného národního výboru. Příslušníkům hasičstva náležely i určitá zvýhodnění, například to, že ve službě požívali ochrany veřejného činitele.

K zásadní změně organizace požární ochrany dochází po II. světové válce, a to v souvislosti s přijetím zákona č. 35/1953 Sb., o státním požárním dozoru a požární ochraně.³⁸ V něm bylo poprvé zakotveno, že požární ochrana má být postavena na principech vojensky organizované složky. Mimo to však zákon také vymezoval, že výkonnými jednotkami požární ochrany se stanou veřejné a závodní jednotky. Vycházelo se z toho, že koordinace požární ochrany je závislá také na rozsáhlé masové spolupráci občanů. O vývoj tohoto masového zapojení občanů dbaly především národní výbory, které v této problematice postupovaly v součinnosti s organizacemi, a to především s Československým svazem požární ochrany. Kromě toho byly, společně s orgány státního požárního dozoru a ministrem vnitra, národní výbory pověřeny k odpovědnosti za požární bezpečnost a k tomu, že mohou ve svých obvodech činit v mezích platných předpisů všechna opatření potřebná k zajištění požární ochrany. Ministru vnitra příslušelo všeobecné řízení požární ochrany a dozoru. Ministr pak tuto pravomoc prováděl prostřednictvím ústřední správy státního požárního dozoru a jejich místních orgánů.

V roce 1958 byl přijat nový zákon, tj. Zákon o požární ochraně. Jeho prostřednictvím došlo k decentralizaci PO, což vedlo k jejímu oslabení. Státní orgány PO byly plně podřízeny orgánům národních výborů a mnoho státních funkcí bylo předáno dobrovolné organizaci - Československému svazu požární ochrany.

---

³⁸ SMETANA, Marek a Danuše KRATOCHVÍLOVÁ. *Integrovaný záchranný systém a jeho složky*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, 2007. s. 39. ISBN 978-80-7368-337-5.

K významné události došlo v roce 1967, kdy ve Frýdku - Místku vznikla Škola požární ochrany.³⁹ Tato škola zpočátku pořádala pouze odborné kurzy pro pracovníky požární ochrany, díky kterým umožňovala lidem se středoškolským vzděláním získat odbornost v oboru PO. Následně se však tato škola v roce 1984 přetransformovala na Střední odbornou školu požární ochrany MV ČSR a v roce 2002 na Střední odbornou školu požární ochrany a Vyšší odbornou školu požární ochrany MV ve Frýdku - Místku.⁴⁰ I nyní, v roce 2021, se významně podílí na vzdělávání a přípravě specialistů pro potřeby složek integrovaného záchranného systému. Podstatná část příslušníků Hasičského záchranného sboru České republiky i pracovníků požární ochrany studovala na této škole a mnozí z nich nyní v požární ochraně zastávají vysoké funkce.⁴¹

V roce 1969 došlo ke vzniku československé federace a s ní k tomu, že byla požární ochrana zařazena do výhradní kompetence národních rad. Toto mělo za následek vznik Hlavní správy požární ochrany MV ČSR a MV SSR.⁴²

K významným změnám v oblasti požární ochrany došlo v posledních 40 letech. Od 70. let se začal měnit podíl mezi technickými zásahy a činnostmi PO při hašení požárů ve prospěch technických zásahů. Profesionální jednotky v průběhu let přebíraly stále větší kompetence a nahrazovaly určité druhy technických služeb. V současnosti tedy většina činností hasičů tvoří právě zmíněné technické zásahy, mezi které patří například otevírání bytů, technická pomoc při autonehodách, zásahy při živelních pohromách, zásahy pomocného charakteru či odstraňování nejrůznějších překážek a vyprošťování osob.⁴³

Hasičský záchranný sbor byl vytvořen v roce 1995 na základě novely zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně. Vznikl jako nástupce Sboru požární

---

³⁹ Hasičský záchranný sbor České republiky: Historie. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. [cit. 2021-01-29]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/uvod-hasiccky-zachranny-sbor-cr-historie.aspx>

⁴⁰ SMETANA, Marek a Danuše KRATOCHVÍLOVÁ. *Integrovaný záchranný systém a jeho složky*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, 2007. s. 39. ISBN 978-80-7368-337-5.

⁴¹ MACHÁLEK, Tomáš. Hasičská škola si připomenula výročí založení. *Frýdecko-místecký a třinecký deník.cz* [online]. 2008 [cit. 2021-01-29]. Dostupné z: https://fm.denik.cz/zpravy_region/vyroci_hasicke_skoly20080124.html

⁴² SMETANA, Marek a Danuše KRATOCHVÍLOVÁ. *Integrovaný záchranný systém a jeho složky*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, 2007. s. 39. ISBN 978-80-7368-337-5.

⁴³ Hasičský záchranný sbor České republiky: Historie. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. [cit. 2021-01-29]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/uvod-hasiccky-zachranny-sbor-cr-historie.aspx>

ochrany. Zajímavostí je, že tak, jak se v průběhu let vyvíjela práce hasičů, vyvíjelo se i označení této profese. Nejprve šlo o hasiče, později požárníky a dnes se používá spíše označení hasiči-záchranáři. Důvod těchto změn je prostý, slovo „hasič“ totiž nemůže přesně vystihnout veškeré činnosti, které tito příslušníci HZS ČR vykonávají. Již výše bylo zmíněno, že v průběhu let se povaha zásahů měnila a velký prostor nyní dostávají technické práce či zásahy. U náročné práce těchto příslušníků se nesetkáváme pouze s hašením požárů, jak tomu bylo v minulosti, ale přidaly se i další, neméně důležité činnosti technického charakteru. Proces změn v úkolech a činnostech Hasičského záchranného sboru České republiky se završil na přelomu tisíciletí, kdy došlo k rozšíření působnosti Ministerstva vnitra, a to především o problematiku civilního nouzového plánování, krizového řízení, ochrany obyvatelstva a integrovaného systému. V souvislosti s tímto krokem byly Parlamentem České republiky projednány a poté i schváleny nové zákony.

Nová právní úprava nabyla účinnosti dne 1. ledna 2001. Díky tomuto kroku došlo ke sloučení veřejné správy a jednotek PO jako výkonné složky, o čemž se před přijetím této právní úpravy uvažovalo jako o optimální možnosti. Zákonem č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru ČR dále došlo například také ke změně v postavení, působnosti a organizaci Hasičského záchranného sboru České republiky, jakožto také ke sloučení ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR a Hlavního úřadu civilní ochrany. Po vzoru ostatních evropských států tak hasiči dostali na starost i širokou oblast civilní ochrany. Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru ČR byl k 1. ledna 2016 zrušen a nahradil ho zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (Zákon o hasičském záchranném sboru). Další významné činnosti a působnost HZS ČR jsou zakotveny také v zákoně č. 239/2000 Sb., o IZS a v zákoně č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení.⁴⁴

---

⁴⁴ SMETANA, Marek a Danuše KRATOCHVÍLOVÁ. *Integrovaný záchranný systém a jeho složky*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, 2007. s. 39-40. ISBN 978-80-7368-337-5.

Struktura, působnost a hlavní úkoly Hasičského záchranného sboru České republiky

Struktura, působnost a hlavní úkoly HZS jsou přesně stanoveny především zákonem č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů. Hlavním cílem HZS je ochránit životy, zdraví a majetek občanů před ničivými požáry. V této oblasti se řídí především dokumentací zdolávání požárů, která poskytuje příslušníkům HZS důležité informace o objektech, ve kterých vypukl požár. Tato dokumentace se zpracovává pro budovy, kde je zvýšené nebezpečí vzniku požárů či kde jsou předpoklady k tomu, že by mohly při zásahu nastat neočekávané komplikace. Dokumentace zdolávání požárů je uložena na příslušném HZS kraje.

HZS je v dnešní době hlavním koordinátorem a páteří celého integrovaného záchranného systému, vzhledem k tomu, že jeho dalším úkolem je ostatní záchranné složky slučovat a dohlížet na jejich vzájemnou integraci. V praxi se tedy setkáváme s tím, že když nastane mimořádná situace vyžadující zásah více záchranných složek, potom na místě zásahu většinou velí příslušník Hasičského záchranného sboru České republiky, který má na starost součinnost veškerých zasahujících složek provádějící záchranné či likvidační práce. Velitel zásahu má rozsáhlé pravomoci, mezi které patří například to, že může, mimo jiné, úplně zamezit či omezit vstup osob na místo zásahu či nařídít evakuaci nebo stanovit nějaká další dočasná omezení či opatření k ochraně života, zdraví, majetku a životního prostředí. Ze zákona je však rovněž oprávněn vyzvat právnické či fyzické osoby k součinnosti či k poskytnutí věcné pomoci. Pokud by k této výzvě došlo, právnické a fyzické osoby mají ze zákona povinnost tuto žádost o pomoc vyslyšet.

45

Operační a informační středisko HZS ČR (OPIS) má za úkol povolávat chybějící pracovní síly či prostředky jednotlivých složek IZS do konkrétních

---

⁴⁵ Ústecký kraj-Hasičský záchranný sbor České republiky: Co je to IZS? *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. [cit. 2021-02-04]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/co-je-to-izs.aspx>

lokalit.⁴⁶ Na strategické úrovni však tento model neplatí a IZS je pak koordinován krizovými orgány krajů a Ministerstva vnitra. Jakožto důležitá složka IZS, má Hasičský záchranný sbor ČR stěžejní roli v přípravě státu na mimořádné události, mezi které můžeme zařadit živelní katastrofy či hrozby terorismu.⁴⁷

Co se organizace a struktury HZS ČR týče, je organizační složkou státu a také orgánem státní správy. Při plnění svých úkolů tak samozřejmě spolupracuje také se správními úřady a jinými státními orgány, stejně tak jako s orgány samosprávy, právníckými a fyzickými osobami či s mezinárodními organizacemi a zahraničními subjekty. Účelem této spolupráce je především stanovení hlavních podmínek při poskytování informací při mimořádné události, k tomuto stanovení však může dojít pouze v případě, že tomu nebrání ustanovení platných právních předpisů či pokud to není v rozporu se zásadou mlčenlivosti. HZS ČR je oprávněno uzavírat se všemi výše zmíněnými subjekty dohody jménem České republiky. Tyto dohody pak mají za cíl upravovat bližší podmínky spolupráce a specifikovat způsob, jakým bude tato spolupráce probíhat.⁴⁸

HZS ČR tvoří:

- 1) Generální ředitelství HZS (GŘ HZS)
- 2) Hasičské záchranné sbory krajů – celkem 14
- 3) Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany ve Frýdku-Místku
- 4) Pět vzdělávacích, technických a účelových zařízení, která jsou součástí GŘ HZS-Školní a výcvikové zařízení HZS ČR, Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč, Technický ústav požární ochrany Praha, Skladovací a opravárenské zařízení HZS ČR a Hasičský útvar ochrany Pražského hradu
- 5) Záchranný útvar HZS ČR Hlučín
- 6) Záchranný útvar HZS ČR Jihlava

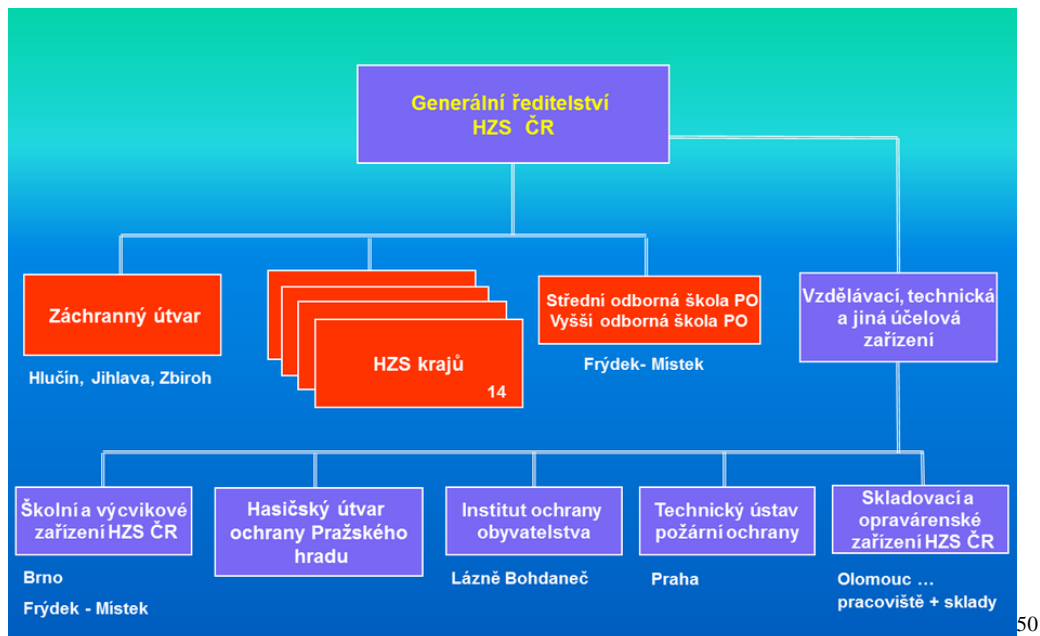
⁴⁶ SKALSKÁ, Květoslava, Zdeněk HANUŠKA a Milan DUBSKÝ. *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana*. Praha: Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. s.15-16. ISBN 978-80-86640-59-4

⁴⁷ Ústecký kraj-Hasičský záchranný sbor České republiky: *Co je to IZS? Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. [cit. 2021-02-04]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/co-je-to-izs.aspx>

⁴⁸ SMETANA, Marek a Danuše KRATOCHVÍLOVÁ. *Integrovaný záchranný systém a jeho složky*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, 2007. s. 40. ISBN 978-80-7368-337-5.

7) Záchraný útvar HZS ČR Zbiroh⁴⁹

Následující schéma blíže popisuje vztahy podřízenosti a nadřízenosti jednotlivých orgánů:

Generální ředitelství je součástí Ministerstva vnitra. V čele GŘ HZS stojí generální ředitel⁵¹, kterým je v současné době genpor. Ing. Drahoslav Ryba. GŘ HZS má na starosti řízení 14 záchraných sborů krajů, záchrané útvary a Střední odbornou školu PO a Vyšší odbornou školu PO, ale plní i jiné povinnosti, které vyplývají zejména ze zákona č. 239/2000 Sb., o IZS nebo ze zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení. V jeho kompetenci je například vydání Metodického návodu pro HZS kraje jako dotčeného orgánu při posuzování staveb, který slouží k úpravě postupu HZS kraje jako dotčeného orgánu státní správy v oblasti požární ochrany a ochrany obyvatelstva. Sídlí v pražském Chodově.

⁴⁹ Hasičský záchraný sbor České republiky: Základní úkoly a slib. *Hasičský záchraný sbor České republiky* [online]. [cit. 2021-02-04]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/uvod-hasiccky-zachranny-sbor-cr-zakladni-poslani.aspx>

⁵⁰ Organizace: Struktura HZS od 1.1. 2016. *Hasičský záchraný sbor České republiky: Organizace* [online]. [cit. 2021-03-09]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/organizace-organizace.aspx>

⁵¹ ŠENOVSKÝ Michail, Vilém ADAMEC a Zdeněk HANUŠKA. *Integrovaný záchraný systém*. 2.vyd Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2007. s.37. ISBN 978-80-7385-007-4.

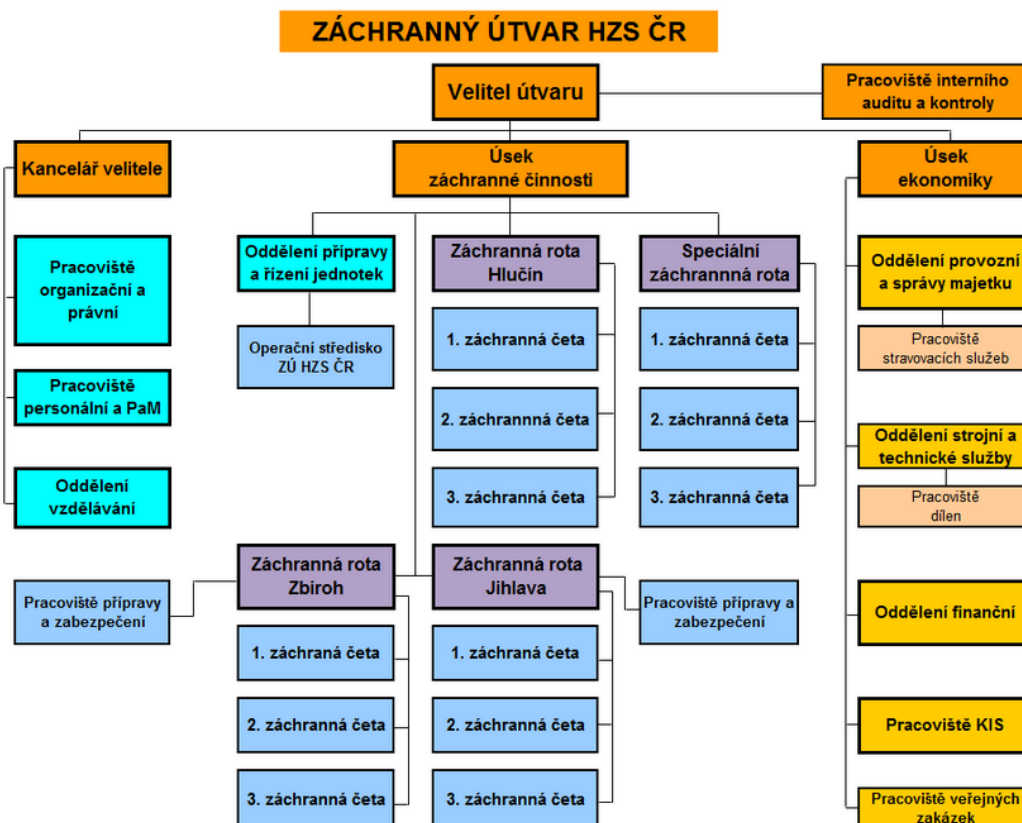
Výkonnou složkou HZS ČR jsou, výše zmíněné, **záchranné sbory krajů**, které jsou organizačními složkami státu a jsou také účetními jednotkami. Sídlo kraje je zároveň sídlem HZS kraje. Výjimkou je však Středočeský kraj, ve kterém sídlí HZS kraje v Kladně. Záchranné sbory krajů mají strukturu, která se velmi podobá vnitřní struktuře GŘ HZS. Hlavním orgánem jsou krajská ředitelství, v jejichž čele stojí ředitel, a která řídí jednotlivé územní odbory. Záchranné sbory krajů mají za úkol řídit výkon požární ochrany či ochranu před mimořádnou událostí v konkrétním kraji. Zabezpečují však i výkon celé řady úkolů státní správy nebo IZS.⁵²

Záchranné útvary, které jsou dislokovány v Hlučíně, ve Zbirohu a v Jihlavě, jsou centrálně řízenou zálohou jednotkou. Záchranný útvar však jako takový neplní činnosti klasické výjezdové jednotky HZS ČR. Mezi základní úkoly záchranných útvarů patří řešení mimořádných událostí, živelních pohrom, rozsáhlých požárů a přírodních kalamit. V jejich kompetenci jsou však i technické zásahy, především pokud je při jejich řešení nutné použít speciální techniky. Dalším stěžejním úkolem těchto útvarů je doplnění chybějících sil v rámci IZS a pořádání speciálních výcviků pro příslušníky HZS ČR s cílem zlepšit jejich připravenost na mimořádné události. Záchranný útvar dále zajišťuje výuku a výcvik k získání řidičského oprávnění nebo zlepšení schopností v oblasti řízení, což je pro příslušníky hasičských sborů důležitá dovednost.

---

⁵² SMETANA, Marek a Danuše KRATOCHVÍLOVÁ. *Integrovaný záchranný systém a jeho složky*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, 2007. s. 41. ISBN 978-80-7368-337-5.

Záchranný útvar dále dělíme, a to na jednotlivé úseky, oddělení a pracoviště, přičemž organizační struktura záchranného útvaru vypadá takto:

53

Součástí Generálního ředitelství jsou také **vzdělávací, technická a jiná účelová zařízení**, mezi která patří Institut ochrany obyvatelstva (IOO) Bohdaneč, Technický ústav požární ochrany (TÚPO), Skladovací a opravárenské zařízení HZS ČR (SOZ HZS ČR) a Školní a výcvikové zařízení HZS ČR. Ministerstvo vnitra také zřizuje Hasičský útvar ochrany Pražského hradu, který je organizační součástí GŘ HZS a vznikl 1. ledna 2016 na základě zákona č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky. Velitel Hasičského útvaru ochrany Pražského hradu je přímo podřízen generálnímu řediteli Hasičského záchranného sboru České republiky.⁵⁴

⁵³ Organizace: ZÚ HZS ČR od 31.07. 2018. *Hasičský záchranný sbor České republiky: Organizace* [online]. [cit. 2021-03-09]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/organizace-organizace.aspx>

⁵⁴ Hasičský útvar ochrany Pražského hradu: ZÁKLADNÍ INFORMACE. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. [cit. 2021-02-04]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/hasiccky-utvar-ochrany-prazskeho-hradu-menu-o-nas-zakladni-informace.aspx>

Každému příslušníkovi hasičských sborů přísluší kromě služební hodnosti i služební stejnokroj. Tento stejnokroj je zpravidla označen velkým státním znakem České republiky.⁵⁵

Jakožto příslušník bezpečnostních sborů musí i hasič skládat slib, a to ve znění:

„Slibuji na svou čest a svědomí, že při výkonu služby budu nestranný a budu důsledně dodržovat právní a služební předpisy, plnit rozkazy svých nadřízených a nikdy nezneužiji svého služebního postavení. Budu se vždy a všude chovat tak, abych svým jednáním neohrozil dobrou pověst bezpečnostního sboru. Služební povinnosti budu plnit řádně a svědomitě a nebudu váhat při ochraně zájmů České republiky nasadit i vlastní život“⁵⁶

Jednotky požární ochrany

Podle zřizovatele se JPO dělí do čtyř kategorií:

1. Jednotky hasičského záchranného sboru kraje, které jsou součástí hasičského záchranného sboru kraje
2. Jednotky sborů dobrovolných hasičů obce
3. Jednotky hasičského záchranného sboru podniku
4. Jednotky sborů dobrovolných hasičů podniku

---

⁵⁵ Podle § 1 odst. 3 vyhlášky č. 407/2015 Sb., Vyhláška, kterou se stanoví druhy a vzory služebních stejnokrojů Hasičského záchranného sboru České republiky, způsob označení příslušnosti k Hasičskému záchrannému sboru České republiky a odlišujícího označení, vzory služebních průkazů a průkazů zaměstnanců a způsob prokázání příslušnosti služebním průkazem a vzory velkého a malého znaku Hasičského záchranného sboru České republiky a základní znaky charakterizující prapor Hasičského záchranného sboru České republiky (výstrojní vyhláška hasičského záchranného sboru)

⁵⁶ Hasičský záchranný sbor České republiky: Základní úkoly a slib. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. [cit. 2021-02-04]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/uvod-hasiccky-zachranny-sbor-cr-zakladni-poslani.aspx>

Službu v jednotce hasičského záchranného sboru kraje vykonávají zpravidla příslušníci HZS kraje. Podle zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, lze v některých případech zřídit jednotku HZS kraje i u právnických osob, přičemž toto spadá do kompetence vlády.

Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce, zkráceně též JSDH, je zřizována pro zabezpečení území obce před ničivými požáry či před dalšími mimořádnými událostmi. Zřízení těchto jednotek je upraveno v zákoně č. 133/1985 Sb., o požární ochraně. Taková jednotka je tvořena fyzickými osobami, které však nevykonávají činnost dobrovolného hasiče jako své povolání.⁵⁷ Členové však většinou bývají zároveň členy občanských sdružení působících na úseku požární ochrany. Těmito sdruženími mohou být například Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska či Česká hasičská jednota a Moravská hasičská jednota. Jak již bylo výše zmíněno, JSDH zřizují obce, které zároveň tyto jednotky dále spravují. Starosta dané obce také jmenuje a odvolává velitele jednotky, ve svém rozhodnutí však přihlíží k návrhu občanského sdružení působícího na úseku požární ochrany. Financování jednotek dobrovolných hasičů provádí také obec sama, ze svého rozpočtu spolu s využitím příspěvků z kraje a ze státního rozpočtu formou účelových dotací.⁵⁸ Sbory dobrovolných hasičů obcí hrají významnou roli v požární ochraně. Vzhledem k důležitosti těchto sborů a jejich činnosti musí každý člen absolvovat 40 hodin teoretického a praktického výcviku, přičemž své znalosti a dovednosti musí pravidelně rozvíjet. Činnost dobrovolného hasiče je fyzicky náročná, proto je každý člen povinen se jednou za rok podrobit pravidelné zdravotní prohlídce a získat tak zdravotní potvrzení zajišťující možnost dalšího výkonu činnosti.⁵⁹ V kontextu JSDH je však nutné rozlišovat mezi jednotkami sboru dobrovolných hasičů obce a sbory dobrovolných hasičů (SDH). Tyto dva sbory však mezi sebou nemají přímou souvislost. Člen JSDH nemusí být členem SDH, to platí i naopak. V obci může být zřízena SDH, a přitom obec nemusí mít povinnost

---

⁵⁷ Podle § 65 odst. 1 písm. c) zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

⁵⁸ SMETANA, Marek a Danuše KRATOCHVÍLOVÁ. *Integrovaný záchranný systém a jeho složky*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, 2007. s. 44. ISBN 978-80-7368-337-5.

⁵⁹ BOHANES, Jaroslav, Jiří ŠVARC a Lubomír HOŠEK. *Metodika k problematice jednotek sboru dobrovolných hasičů obce: Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce* [online]. In: s. 1-4 [cit. 2021-02-05]. Dostupné z: <https://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?pubid=13639&TypeID=7&foldid=3495&foldtype=7>

zřídit JSDH. Obec může zřídit JSDH, aniž by v obci již fungovala SDH.⁶⁰ Ačkoliv jsou tedy tyto dva sbory po právní stránce odlišné, mohou spolu spolupracovat tak, jak stanovuje zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně proti v §75:

Občanská sdružení, veřejně prospěšné organizace a jiné orgány a organizace působící na úseku požární ochrany pomáhají při plnění úkolů na úseku požární ochrany zejména tím, že

- a) pomáhají vyhledávat členy jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí,*
- b) podílejí se na odborné přípravě členů jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí,*
- c) podílejí se se souhlasem vlastníka na provádění údržby, oprav požární techniky, věcných prostředků požární ochrany a objektů požární ochrany, včetně vodních zdrojů,*
- d) podílejí se na činnosti směřující k předcházení požárům, zejména na preventivně výchovné činnosti mezi občany a mládeží,*
- e) podílejí se na ediční a publikační činnosti a na dokumentaci historie požární ochrany a hasičstva.⁶¹*

Jednotky sborů profesionálních hasičů podniků se zřizují v tom případě, pokud mají některé právnické osoby či podnikající fyzické osoby větší míru požárního nebezpečí. Ze zákona v takovém případě HZS ČR nařídí zřízení jednotky dobrovolných hasičů podniků. Tyto sbory zřizují dané právnické osoby či podnikající fyzické osoby po nařízení HZS ČR, konkrétně HZS kraje.⁶² Pokud činnost právnické osoby či podnikající fyzické osoby zasahuje do více krajů či se jedná o celostátní působnost, musí dát Generální ředitelství HZS souhlas k takovému nařízení zřízení. Při zřizování a určování druhu podniku přitom HZS kraje přihlíží k výsledkům posouzení požárního nebezpečí nebo k dokumentaci zdolávání požárů. Zřízení a následný provoz zcela hradí podnik. Velitele této

---

⁶⁰ SADÍLEK, Jiří. Hasiči města Meziměstí: Není hasič jako hasič. *Hasiči města Meziměstí* [online]. [cit. 2021-02-05]. Dostupné z: <http://jsdh.mezimesti.cz/cs/informace/rozdil-mezi-sdh-a-jsdh>

⁶¹ Podle § 75 odst.1 nařízena č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

⁶² SMETANA, Marek a Danuše KRATOCHVÍLOVÁ. *Integrovaný záchranný systém a jeho složky*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, 2007. s. 44. ISBN 978-80-7368-337-5.

jednotky jmenuje zřizovatel – tedy právnická osoba či podnikající fyzická osoba, a to po vyjádření HZS kraje k jeho způsobilosti vykonávat funkci velitele. Ve sborech profesionálních hasičů podniků jsou členy jednotky zaměstnanci, kteří tuto činnost, na rozdíl od členů sborů dobrovolných hasičů obce, vykonávají na plný úvazek v HZS podniku. U zrušení je postup stejný jako u zřizování, tedy zrušit jednotku může podnik jen se souhlasem HZS kraje, u podniku, jehož činnost zasahuje do více krajů či se jedná o celostátní působnost lze jednotku zrušit jen se souhlasem Generálního ředitelství HZS ČR, který si vyžádá HZS kraje.⁶³

Jednotky sborů dobrovolných hasičů podniků mohou zřídit právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, které určí HZS kraje. Jedná se především o ty právnické osoby či podnikající fyzické osoby, které provozují činnost, u které je zvýšené riziko vzniku požárů či dalších mimořádných událostí. Při posuzování HZS kraje vychází z výsledků posouzení požárního nebezpečí nebo dokumentace zdolávání požárů. Velitele této jednotky jmenují a odvolávají právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, které jednotku zřídily, a to po vyjádření HZS kraje k způsobilosti vykonávat funkci. V případě potřeby zlepšení akceschopnosti jednotky se mohou do dobrovolného sboru zařadit i osoby, které vykonávají tuto činnost jako své zaměstnání. Zrušit jednotky sborů dobrovolných hasičů podniků může právnická osoba či podnikající fyzická osoba jen se souhlasem HZS kraje.⁶⁴

Vojenská hasičská jednotka (VHJ) se zřizuje ve vojenských objektech, vojenských útvech, vojenských zařízeních, vojenských záchranných útvech a u právnických osob založených nebo zřízených Ministerstvem obrany místo jednotky sboru profesionálních či dobrovolných hasičů podniku. Jejím hlavním úkolem je odborný a účinný zásah k záchraně života a zdraví osob, zvířat a majetku tak, aby vzniklé škody byly co nejmenší. V případě, že je vyžádán současný zásah na dvou místech vojenského újezdu, i v rámci vojenské či jiné činnosti, se na místě posuzuje závažnost mimořádné události a přednost dostává zásah k záchraně osob bezprostředně ohrožených či zásah v místech, kde hrozí rychlé rozšíření požáru. Činnost stanice VHJ má na starosti velitel jednotky, který zabezpečuje nepřetržitou

---

⁶³ Podle § 68 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

⁶⁴ Podle § 67 zákona č.133/1985 Sb., o požární ochraně

akceschopnost jednotky.⁶⁵ Dále je vojenská hasičská jednotka složena z vojáků a občanských zaměstnanců. Zřizování, vnitřní organizace či vybavení je v kompetenci Ministerstva obrany. Tam, kde není zřízena vojenská hasičská jednotka, může ze zákona orgán požární ochrany Ministerstva obrany nařídit zřízení požární hlídky.⁶⁶

Zvláštní postavení mají tzv. **požární hlídky**. Ty se zřizují v případě, kdy je to zdůvodnitelné z hlediska nižšího požárního nebezpečí. V takovém případě může HZS kraje stanovit obci nebo právnické osobě či podnikající fyzické osobě zřídit místo sboru dobrovolných hasičů obce či sboru dobrovolných hasičů podniku požární hlídku. Činnost požární hlídky je specifická. Takováto hlídka má především povinnost ohlásit mimořádnou událost. Do jejích dalších úkolů patří zapojení se do záchranných a likvidačních prací zejména v prvotní části (například evakuací obyvatel). Jako subjekt, který má dobrou znalost místního prostředí, pak poskytuje veliteli zásahu veškeré potřebné informace, které o daném území či mimořádné události má.⁶⁷

Z hlediska plošného pokrytí se jednotky požární ochrany dělí do šesti kategorií, přičemž zásadou organizace systému jednotek požární ochrany je především to, že každému katastrálnímu území obce je přiřazeno dostatečné zajištění bezpečnosti jednotkami požární ochrany. Tento systém ručí za:

- dojezdovou dobu jednotek, která je stanovena operační hodnotou jednotek PO dle jejich druhu,
- množství pracovních sil a prostředků jednotek PO, které se v daném okamžiku mohou účastnit pomoci při mimořádné události.⁶⁸

---

⁶⁵ Vojenský újezd Boletice: Vojenská hasičská jednotka. *Vojenský újezd Boletice* [online]. 20.4.2006 [cit. 2021-02-05]. Dostupné z: https://www.vojujezd-boletice.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=715&id=1010

⁶⁶ Podle § 69 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

⁶⁷ SMETANA, Marek a Danuše KRATOCHVÍLOVÁ. *Integrovaný záchranný systém a jeho složky*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, 2007. s. 44. ISBN 978-80-7368-337-5.

⁶⁸ Hasičský záchranný sbor České republiky: Jednotky PO. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. [cit. 2021-02-09]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/jednotky-po-961839.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>

Stupeň nebezpečí území obce		Počet jednotek PO a doba jejich dojezdu na místo zásahu
I	A	2 JPO do 7 min a další 1 JPO do 10 min
	B	1 JPO do 7 min a další 2 JPO do 10 min
II	A	2 JPO do 10 min a další 1 JPO do 15 min
	B	1 JPO do 10 min a další 2 JPO do 15 min
III	A	2 JPO do 15 min a další 1 JPO do 20 min
	B	1 JPO do 15 min a další 2 JPO do 20 min
IV	A	1 JPO do 20 min a další 1 JPO do 25 min

69

JPO I je zkratkou označující jednotku Hasičského záchranného sboru České republiky, která zabezpečuje výjezd jednoho až tří družstev. Tyto družstva vyjíždějí v menším početním stavu (1+3) či (1+5) nebo v kombinaci těchto družstev. Doba výjezdu z místa dislokace se v rámci jednotek JPO I pohybuje do 2 minut, přičemž na místo tyto jednotky přijíždějí do 20 minut. Činnost těchto jednotek spočívá v poskytnutí pomoci obcím v území své působnosti. V místě dislokace pak plní úkoly místní jednotky PO. Pokud však má stanice menší množství členů, pak spolupracuje s místní jednotkou SDH obce.

JPO II představuje jednotku sboru dobrovolných hasičů obce spadající do kategorie JPO II.⁷⁰ Příslušníci JPO II vykonávají tuto činnost jako své hlavní či vedlejší povolání.⁷¹ Jednotka se zpravidla zřizuje v obci, která má nad 1000 obyvatel. K dispozici má jedno družstvo nebo dvě družstva o zmenšeném početním stavu. Výjezdová doba z místa dislokace se u této jednotky pohybuje do 5 minut, přičemž doba příjezdu na místo zásahu je stanovena do 10 minut.

⁶⁹ Jednotky PO: Základní tabulka plošného pokrytí území ČR jednotkami PO. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. [cit. 2021-03-09]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/jednotky-po-961839.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>

⁷⁰ MLEZIVA, Zdeněk. Co je to JPO I až VI? *Hasiči Domažlice* [online]. 10.2.2016 [cit. 2021-02-09]. Dostupné z: <https://www.hasicido.cz/faq/co-je-to-jpo-i-az-vi/>

⁷¹ Podle přílohy Kategorie jednotek požární ochrany a základní tabulka plošného pokrytí k zákonu č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

PO III je jednotka sboru dobrovolných hasičů obce spadající do kategorie JPO III.⁷² Příslušníci JPO III vykonávají tuto činnost dobrovolně.⁷³ Jednotka zabezpečuje výjezd jednoho družstva a zpravidla se zřizuje v obci, která má nad 1000 obyvatel. Výjezdová doba z místa dislokace je do 10 minut, přičemž doba příjezdu na místo zásahu je taktéž do 10 minut.

Územní působnost jednotek PO I – PO III zasahuje i mimo území svého zřizovatele.

JPO IV je jednotka hasičského záchranného sboru podniku zřízená právnickou osobou či podnikající fyzickou osobou. Po výzvě oddělení operačního a informačního střediska (OPIS) JPO IV poskytuje speciální techniku, a to zpravidla na základě písemné dohody. Výjezdová doba z místa dislokace je do 2 minut.

JPO V/1 představuje jednotku sboru dobrovolných hasičů obce spadající do kategorie JPO V. Jednotka zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu. JPO V se zřizuje v obci, která má méně než 200 obyvatel. Výjezdová doba z místa dislokace je do 10 minut.

JPO V/2 je jednotkou sboru dobrovolných hasičů obce. Od JPO V/1 se liší tím, že je zřízena v obci, jejíž počet obyvatel je vyšší než 200.

JPO VI je jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku, která je zřizována právnickou osobou či podnikající fyzickou osobou. Je nutné rozlišovat mezi jednotkou sboru hasičského záchranného sboru podniku a jednotkou sboru dobrovolných hasičů podniku, ve kterém zaměstnanci nevykonávají činnost hasiče jako své povolání, viz. strana 34 až 35 této práce. I JPO VI však, stejně jako JPO IV, poskytuje speciální techniku po výzvě oddělení operačního a informačního střediska (OPIS), a to zpravidla na základě písemné dohody.

Kromě výše uvedených základních jednotek požární ochrany však rozlišujeme také jednotky PO **nezařazené** do plošného pokrytí. Nezařazená

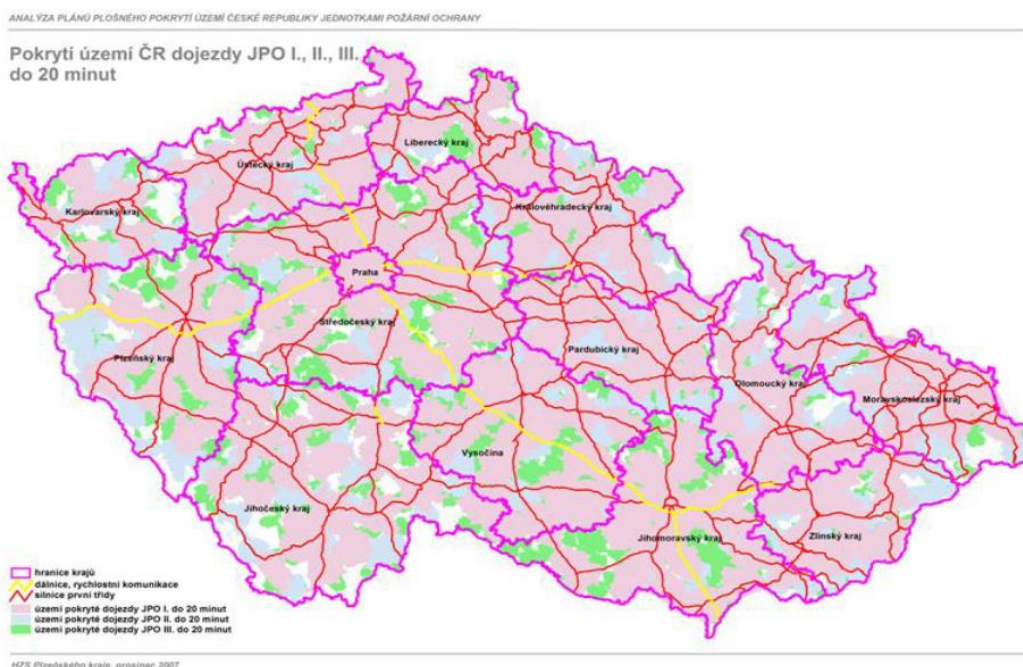
⁷² MLEZIVA, Zdeněk. Co je to JPO I až VI? *Hasiči Domažlice* [online]. 10.2.2016 [cit. 2021-02-09]. Dostupné z: <https://www.hasicido.cz/faq/co-je-to-jpo-i-az-vi/>

⁷³ Podle přílohy Kategorie jednotek požární ochrany a základní tabulka plošného pokrytí k zákonu č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

jednotka sboru dobrovolných hasičů obce disponuje se stejným početním stavem jako jednotka kategorie JPO V.

Jednotky JPO IV – JPO VI plní, na rozdíl od prvních tří jednotek, úkoly v místně příslušném katastrálním území obce, respektive místě podniku svého zřizovatele. Pokud k tomu dá zřizovatel souhlas, je možné tyto jednotky využívat k zásahům mimo svůj územní obvod.⁷⁴

Následující obrázek zobrazuje pokrytí území ČR jednotkami PO, konkrétně JPO I – JPO III:

75

Jednotlivé jednotky požární ochrany jsou rozmístovány na základě nařízení orgánu kraje vydaného podle § 27 odst. 1 písm. c) zákona č. 133/1985 Sb., o požární

⁷⁴ MLEZIVA, Zdeněk. Co je to JPO I až VI? *Hasiči Domažlice* [online]. 10.2.2016 [cit. 2021-02-09]. Dostupné z: <https://www.hasicido.cz/faq/co-je-to-jpo-i-az-vi/>

⁷⁵ HANUŠKA, Zdeněk a Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. *Jednotky požární ochrany a integrovaný záchranný systém: Plošné pokrytí-Digitalizace v GIS* [online]. 2015 [cit. 2021-03-09]. Dostupné z: <https://images.app.goo.gl/p32goqvBgNZAYGXe7>

ochraně. V souvislosti s tím zabezpečuje HZS kraje a Hasičský záchranný sbor hlavního města Prahy podklady pro vydání zmíněného nařízení. Především je nutné stanovit stupeň nebezpečí území obcí v daném kraji. Stanovení stupně nebezpečí závisí na celkové hodnotě kritéria Kc. Toto kritérium je stanoveno součtem jednotlivých dílčích kritérií a platí zde:

$$\mathbf{Kc = Ko + Kui + Kz}$$

Kritérium Ko představuje počet obyvatel trvale žijících v katastrálním území dané obce. Kritérium Kui se zabývá charakterem posuzovaného území, přičemž je nutné zohlednit veškerou místní charakteristiku území. Poslední kritérium Kz se zaměřuje na četnost zásahů při mimořádných událostech, vychází se z průměrné hodnoty za posledních pět let.⁷⁶

---

⁷⁶ PALOCH, Radim. *Plošné pokrytí* [online]. In: s. 2-14 [cit. 2021-02-09]. Dostupné z: https://www.hasici-vzdelavani.cz/download/bravansky/pdf/plosne_pokryti.pdf.

Znak Policie České republiky⁷⁷

Historie a vývoj

Do roku 1918 patřilo území českého státu do rakouské části habsburské monarchie, což ovlivnilo vývoj tehdejších bezpečnostních služeb. V druhé polovině 19. století se objevují první snahy státu o zabývání se problematikou bezpečnostní služby. Po revoluci, odehrávající se v rakouském císařství v letech 1848-1849, byla změněna právní úprava zabývající se činností státních bezpečnostních úřadů, jakožto také zavedením četnictva. Po pádu absolutismu dochází k dalšímu zásadnímu kroku, protože byla zavedena samospráva, která umožňovala fungování komunální policie.⁷⁸

Komunální policie, jinými slovy taktéž obecní policie, však nebyla jednotně organizována. Co se činnosti a organizace komunální policie týče, byly zde patrné velké rozdíly mezi jednotlivými městy. Zatímco existovala města, kde byla komunální policie dobře řízena a výkonem své služby se tak vyrovnala státním policejním úřadům, v ostatních městech komunální policie působila především jako

---

⁷⁷ Policie České republiky – KŘP hlavního města Prahy: Logo PČR a znak Krajského ředitelství hl. m. Prahy. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2021-02-10]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/logo-pcr-a-znak-krajske-reditelstvi-praha.aspx>

⁷⁸ SMETANA, Marek a Danuše KRATOCHVÍLOVÁ. *Integrovaný záchranný systém a jeho složky*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, 2007. s. 14. ISBN 978-80-7368-337-5.

podpora četnictva.⁷⁹ Po vzniku samostatného Československého státu v roce 1918, převzal stát stávající právní řád, čímž došlo k udržení rakouské organizace státních policejních úřadů, četnictva i zmíněné komunální policie.

Hlavním úkolem **četnictva** bylo udržování pořádku a bezpečnosti na celém území. Výjimkou však byla statutární města, na jejichž území fungovaly státní policejní úřady. Československé četnictvo bylo vojensky organizovaným strážním sborem a jako takové podléhalo vojenským trestním zákonům a soudům.⁸⁰ Pro organizační strukturu četnictva bylo stěžejní vydání zákona č. 299/1920 Sb., o četnictvu ze dne 14. dubna 1920. Tento zákon definoval četnictvo jako:

„Vojensky organizovaný sbor strážný, jenž určen jest k tomu, aby podle stávajících zákonných předpisů a podle nařízení příslušných úřadů státních udržoval v celém území Československé republiky veřejný pořádek a veřejnou bezpečnost.“⁸¹

Četnictvo bylo orgánem státní správy, který byl podřízen státním politickým úřadům. V oblastech výcviku, kázně či vyučování, a dále pak ve věcech správních a hospodářských, bylo Československé četnictvo podřízeno četnickým důstojníkům. V poslední instanci pak v uvedených oblastech podléhalo a správně spadalo pod Ministerstvo vnitra. Četnický sbor byl rozdělen na mužstvo (gážisty mimo hodnostní třídy) a důstojníky (gážisty). Gážisté mimo hodnostní třídy měli za úkol chránit bezpečnost osob, majetku a udržování veřejného pořádku. V mužstvu působil i vrchní strážmistr, který plnil funkci velitele stanice. Důstojníci pak odpovídali především za výcvik, vyučování a kázeň četnického sboru. Nezřídka kdy však byli četníci také učiteli v četnických školách. V čele Československého četnictva stál generální velitel četnictva, který byl přímo podřízen Ministerstvu vnitra. Generální velitel četnictva celému četnickému sboru vojensky velel. O organizaci a struktuře četnictva rozhodovalo přímo Ministerstvo vnitra, v jehož kompetenci bylo určování početního stavu, definování výkonu služby či to, jak mají být četníci vycvičeni. Pro území Čech a Moravy byly zřízeny Zemská četnická

---

⁷⁹ Policie České republiky – KŘP Moravskoslezského kraje: Historie četnictva a policie. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2021-02-10]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/historie-cetnictva-a-policie-historie-cetnictva-a-policie.aspx?q=Y2hudW09MTY%3D>

⁸⁰ SMETANA, Marek a Danuše KRATOCHVÍLOVÁ. *Integrovaný záchranný systém a jeho složky*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, 2007. s. 15. ISBN 978-80-7368-337-5.

⁸¹ Podle § 1 zákona č. 299/1920 Sb., o četnictvu

velitelství, jejichž obvody se dále dělily na četnická oddělení, četnická okresní velitelství a na četnické stanice.⁸²

V roce 1918 převzal Československý stát i vskutku prořídlou soustavu **státních policejních úřadů**. Jednalo se o dvě policejní ředitelství sídlící v Praze a v Brně, dále pak také dvě policejní komisařství, která se nacházela v Plzni a v Moravské Ostravě. Na základě zákona č. 165/1920 Sb., jímž se vláda zmocňuje zřizovat státní policejní úřady, přešlo další zřizování policejních úřadů do kompetence vlády. Státní policejní úřady byly zřizovány postupně podle finančních možností státu. Podle kritéria velikostního a kritéria charakteru činnosti vznikaly tyto policejní úřady:

1. Policejní ředitelství
2. Komisařství
3. Pohraniční policejní komisařství

Postupem času byly na všech politicky, průmyslově, obchodně nebo bezpečnostně důležitých místech republiky zřízeny státně policejní úřady. Mezi hlavní činnosti těchto úřadů patřily úkoly policie kriminální povahy a dále pak funkce policie správní. V čele policejních úřadů stáli úředníci s právnickým vzděláním, kterými byli policejní ředitelé nebo správci policejních komisařství.⁸³ V první polovině 20. století vznikaly nové metody činnosti a byly zaváděny nové technické prostředky, které sloužily nově vznikajícím útvarům na jednotlivých stupních řízení. Zemská četnická velitelství zřizovala nové útvary, které měly často dočasnou povahu – kontrolní pohraniční stanice, polní četnictvo a četnické pohotovostní hlídky. Mezi nově vzniklé útvary se však řadily i četnické silniční kontrolní stanice a četnické letecké hlídky. V roce 1938 bylo na našem území již přes sto policejních úřadů.⁸⁴

Po osvobození Československa v roce 1945 došlo ke sloučení stávajících bezpečnostních orgánů a na právním a organizačním základě četnictva vznikl **Sbor národní bezpečnosti (SNB)**. Tento útvar byl vojensky organizovaný bezpečnostní

---

⁸² Policie České republiky – KŘP Moravskoslezského kraje: Historie četnictva a policie. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2021-02-10]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/historie-cetnictva-a-policie-historie-cetnictva-a-policie.aspx?q=Y2hudW09MTY%3D>

⁸³ SMETANA, Marek a Danuše KRATOCHVÍLOVÁ. *Integrovaný záchranný systém a jeho složky*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, 2007. s. 15. ISBN 978-80-7368-337-5.

⁸⁴ Policie České republiky – KŘP Moravskoslezského kraje: Historie četnictva a policie. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2021-02-10]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/historie-policie-a-cetnictva.aspx?q=Y2hudW09Mw%3D%3D>

sbor, jehož činnost byla všeobecná a plnil tak pořádkové a dopravní funkce nebo kriminální činy. Podílel se však také na ochraně hranic a vykonával správní a zpravodajské úkoly. Mnoho současných profesionálních policejních útvarů, jako třeba Kriminalistický útvar Praha nebo Útvar rychlého nasazení, má svůj počátek právě ve Sboru národní bezpečnosti.⁸⁵

V říjnu roku 1945 dochází také k vytvoření tzv. **zemských odborů bezpečnosti**, které působily při zemských národních výborech v Praze a v Brně. Mimo těchto odborů vznikla i expozitura (pobočka) brněnského zemského odboru bezpečnosti v Ostravě. Úkolem, pro který byly zemské odbory bezpečnosti zřízeny, bylo organizovat a řídit veškeré složky vnitřní národní bezpečnosti.⁸⁶ Jejich vnitřní organizaci tvořily čtyři oddělení:

1. ZOB I-vnitro (vedení, řídilo SNB, StB a kriminální službu)
2. ZOB II-zpravodajský úsek
3. ZOB III-právní a správní úsek
4. ZOB IV-dopravní úsek

Jednotlivými bezpečnostními složkami byly:

1. Pořádková služba
2. Kriminální služba
3. ZOB II
4. Státní bezpečnost
5. Pohotovostní pluk 1 NB

Pořádkovou službu tvořili převážně příslušníci bývalého četnictva a policie. Příslušníky kriminální služby byli odborníci se zvláštní specializací.⁸⁷ Pohotovostní pluk 1 NB vznikl až v létě roku 1945 a tento útvar tvořily především nově přijatí příslušníci. Pohotovostní pluk 1 NB, ve zkratce označován také jako PP 1 NB, vznikl především v závislosti na činnosti nacistických teroristických skupin

---

⁸⁵ Policie ČR. *Policie České republiky = Police of the Czech Republic*. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2017. s.6. ISBN 978-80-270-0664-9.

⁸⁶ SMETANA, Marek a Danuše KRATOCHVÍLOVÁ. *Integrovaný záchranný systém a jeho složky*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, 2007. s. 15-16. ISBN 978-80-7368-337-5.

⁸⁷ Muzeum Policie ČR: Historie policie a četnictva. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2021-02-12]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/historie-policie-a-cetnictva.aspx?q=Y2hudW09Nw%3D%3D>

„wehrwolf“ (=vlkodlaci). PP 1 NB měl za úkol především střežit státní hranice. Jednotky PP 1 NB však byly již na začátku roku 1946 přeorganizovány a vznikly z nich Pohraniční útvary SNB – 9600.

V roce 1950 vzešlo v platnost vládní nařízení č. 48/1950 Sb., na jehož základě došlo k rozdělení původního Ministerstva vnitra na dvě nová ministerstva (Ministerstvo národní bezpečnosti a Ministerstvo vnitra). Zatímco do kompetence Ministerstva vnitra patřila především veřejná správa a národní výbory, výkonnými orgány Ministerstva národní bezpečnosti byly Velitelství Státní bezpečnosti a Velitelství Veřejné bezpečnosti (VB). Ministerstvo národní bezpečnosti vzniklo jako specializované ministerstvo s úkolem plnit funkci řídicího orgánu pro Sbor národní bezpečnosti. Ministerstvo národní bezpečnosti v roce 1953 zaniklo opětovným sloučením s Ministerstvem vnitra. Úkoly, které dříve plnilo Ministerstvo národní bezpečnosti, přešly pod Ministerstvo vnitra. Výjimkou byly úkoly týkající se státní správy a také řízení národních výborů, které od roku 1953 řešila výhradně vláda. V následujícím roce vznikla nová organizační struktura československé bezpečnosti. Hlavním a řídicím orgánem VB se stala Hlavní správa VB, které byly dále podřízeny okresní a krajské oddělení Ministerstva vnitra.

Základním organizačním útvarem se od 1. ledna 1964 stala nová oddělení veřejné bezpečnosti, která byla postupně zřizována. V roce 1966 dochází na základě rozkazu ministra vnitra č. 12 ke zrušení krajské správy Ministerstva vnitra a okresního oddělení Ministerstva vnitra. Zároveň dochází ke zřízení krajské správy SNB a okresního oddělení VB. K významným změnám v postavení systému SNB dochází v letech 1968-1969.⁸⁸ V roce 1969 byl SNB rozdělen mezi Federální ministerstvo vnitra a mezi české a slovenské ministerstvo vnitra. V roce 1991 vznikla z jeho české části Policie České republiky, zatímco na Slovensku došlo ke vzniku Policejního sboru Slovenské republiky a z federální části vznikl Federální policejní sbor a některé další složky. Po vzniku České republiky v roce 1993 převzala Policie České republiky i úkoly Federálního policejního sboru.⁸⁹

---

⁸⁸ SMETANA, Marek a Danuše KRATOCHVÍLOVÁ. *Integrovaný záchranný systém a jeho složky*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, 2007. s. 16. ISBN 978-80-7368-337-5.

⁸⁹ Policie ČR. *Policie České republiky = Police of the Czech Republic*. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2017. s.6. ISBN 978-80-270-0664-9.

Struktura, působnost a hlavní úkoly Policie České republiky

Policie České republiky byla zřízena na základě zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (PČR). Policie České republiky představuje jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor a podle nyní platného zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky „*Policie ČR slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen „mezinárodní smlouva“).*“⁹⁰

Policie České republiky je jednou ze základních složek IZS a podílí se na provádění záchranných a likvidačních prací. Jejím hlavním posláním v rámci IZS systému je však především zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti dopravy k podpoře likvidačních a záchranných prací. Na přímé provádění záchranných a likvidačních prací využívá Policie České republiky zejména leteckou službu či potápěčské a kynologické složky. Policie se dále samostatně či v rámci IZS podílí na odstraňování následků po mimořádné události a pomáhá tak například s identifikací obětí, se zajištěním bezpečí v postižených oblastech či s dopadením pachatele. Přesné podmínky činnosti Policie České republiky při provádění záchranných a likvidačních prací jsou popsány v dokumentaci Typové činnosti složek IZS při společném zásahu.

Při plnění svých úkolů PČR také spolupracuje s jinými subjekty, mezi které patří například Bezpečnostní informační služba (BIS), Úřad pro zahraniční styky a informace či Vojenské zpravodajství. Policie České republiky je však oprávněna spolupracovat také s mezinárodními organizacemi, především s INTERPOLEM a EUROPOLEM.⁹¹

Policie České republiky je přímo podřízena Ministerstvu vnitra a tvoří ji:

1. Policejní prezidium
2. Útvary s celostátní působností

⁹⁰ Podle § 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

⁹¹ SMETANA, Marek a Danuše KRATOCHVÍLOVÁ. *Integrovaný záchranný systém a jeho složky*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, 2007. s. 18. ISBN 978-80-7368-337-5.

3. Krajská ředitelství policie
4. Útvary zřízené v rámci krajských ředitelství⁹²

Činnost Policie České republiky řídí **Policejní prezidium**. V čele Policejního prezidia stojí policejní prezident, který ručí za činnost policie Ministerstvu vnitra. Policejního prezidenta jmenuje a odvolává ministr vnitra se souhlasem vlády. Policejnímu prezidiu jsou podřízeny útvary s celostátní působností a také všech 14 krajských ředitelství policie. Policejní prezidium řídí a koordinuje policejní aktivity, vymezuje cíle a rozvoje policie a stanovuje náplň jednotlivých služeb.

Útvary s celostátní působností řeší specializované úkoly na celém území České republiky. Útvary s celostátní působností se zaměřují například na odhalování organizovaného zločinu či korupce a pomáhají jiným policejním útvarům se specifickým servisem.⁹³ Takoveto útvary zřizuje na návrh policejního prezidenta ministr vnitra. V čele jednotlivých útvarů s celostátní působností stojí ředitelé, které jmenuje a odvolává Policejní prezidium. Specifické je jmenování a odvolávání ředitele Útvaru pro ochranu prezidenta České republiky, které má ve své kompetenci také Policejní prezidium, avšak pouze se souhlasem prezidenta České republiky. Útvary s celostátní působností jsou:

1. Kriminologický ústav
2. Letecká služba
3. Národní protidrogová centrála SKPV
4. Pyrotechnická služba
5. Ředitelství služby cizinecké policie
6. Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu SKPV
7. Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy
8. Národní centrála proti organizovanému zločinu SKPV
9. Útvar pro ochranu prezidenta ČR
10. Ochranná služba Policie ČR
11. Útvar rychlého nasazení
12. Útvar speciálních činností SKPV

---

⁹² Podle § 6 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

⁹³ Policie ČR. *Police České republiky = Police of the Czech Republic*. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2017. s. 8. ISBN 978-80-270-0664-9.

13. Útvar zvláštních činností SKPV⁹⁴

Útvary s územní působností zahrnují krajská ředitelství policie a útvary, které jsou zřízené v rámci krajského ředitelství. Útvary v krajském ředitelství zřizuje na návrh ředitele krajského ředitelství policejní prezident v Praze a ostatních větších městech.⁹⁵

---

⁹⁴ Celostátní útvary: Útvary s působností na celém území ČR. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2021-02-14]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/utvary-s-pusobnosti-na-celem-uzemi-cr-312510.aspx>

⁹⁵ Podle § 6 odst. 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

2.1.3. Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby

Znak Zdravotnické záchranné služby⁹⁶

Historie a vývoj

Česká záchranná služba se díky své dlouhé historii řadí mezi nejstarší zdravotnické služby na světě. Nejstarší záchrannou službou ve střední Evropě je Pražský dobrovolný sbor ochranný, který vznikl 8. 12. 1857, to znamená šest let před založením dodnes fungujícího Červeného kříže. Pražský dobrovolný sbor ochranný byl založen na doporučení barona Päumanna. Jak již název tohoto sboru napovídá, zakládajícími členy bylo 36 dobrovolníků, z nichž pouze 3 příslušníci provozovali zdravotnickou činnost. Cílem tohoto sboru bylo „*ochrániti co jest ochrany hodno, zachrániti v každém druhu nebezpečí jak životy lidské, tak i majetek spoluobčanů dobrovolně, neohroženě a nezištně*“. Členové tohoto sboru byli označeni červeno-bílou stuhou na paži, později odznakem. Nepřetržitou činnost zahájil tento sbor v roce 1890, kdy získal první dopravní prostředky usnadňující práci příslušníků. Vzhledem ke svému zvyšujícímu se věhlasu se na Pražský dobrovolný sbor ochranný obrátila i jiná města, která žádala o radu a pomoc při zakládání obdobných organizací na svých územích.⁹⁷

K významným změnám na úseku zdravotnické služby dochází po roce 1945. Od 50. let 20. století dochází k poklesu aktivit dobrovolných zdravotníků v návaznosti na snahu státu budovat rozsáhlou síť zdravotnických zařízení.

---

⁹⁶ Zdravotnická záchranná služba Královéhradeckého kraje: Kontakty [online]. [cit. 2021-03-09]. Dostupné z: <https://www.zzskhk.cz/kontakty>

⁹⁷ Historie ZZS HMP. Zdravotnická záchranná služba hl.m. Prahy [online]. [cit. 2021-02-14]. Dostupné z: <https://www.zzshmp.cz/o-zzs-hmp/historie-zzs-hmp/>

Odborná zdravotnická služba se v průběhu 50. let stávala dostupnější nejen ve městech, nýbrž i na vesnicích, kde taktéž přibývalo lékařů i jiných profesionálních zdravotníků. Postupně dochází k rozvoji zdravotnické péče mimo ordinální dobu, k tzv. lékařské službě první pomoci.

Vznik současné zdravotnické záchranné služby sahá do roku 1974, kdy započalo vytváření nového systému podle Metodického opatření Ministerstva zdravotnictví. Počátky této záchranné činnosti jsou úzce spjaty s jednotkami ARO, ze kterých vyjížděli k pomoci lékaři a sestry. Mezi prvními vzniklými záchrannými službami byly například ZZS Rokycany, ZZS Plzeň, ZZS Příbram, ZZS Klatovy, ZZS Karlovy Vary či ZZS Pardubice.

K dalšímu zásadnímu vývoji dochází v roce 1993, kdy nabyla platnosti Vyhláška Ministerstva zdravotnictví o zdravotnické záchranné službě, na základě které dochází k osamostatnění organizace záchranné služby a k jejímu vyčlenění z nemocnic.⁹⁸ Vyhláška mimo jiné obsahovala i nové ustanovení týkající se zabezpečení přednemocniční neodkladné péče, která má být poskytnuta do 15 minut od přijetí oznámení na tísňovou linku.⁹⁹ V roce 1993 dochází taktéž k vytvoření deseti územních středisek záchranné služby (ÚSZS) s posádkami RLP a LSPP (lékařské služby první pomoci). Postupem času začaly být budovány záchranné služby oblastní výjezdové skupiny v systému lékařské služby první pomoci.

V roce 2003 bylo vytvořeno 14 krajských územních středisek záchranné služby, pod které přešla v roce 2004 veškerá okresní střediska záchranné služby.¹⁰⁰

---

⁹⁸ HAVLOVÁ, Květa. Historie zdravotnické záchranné služby v ČR. *Zdravotnictví a medicína* [online]. 8.5.2010 [cit. 2021-02-14]. Dostupné z: <https://zdravi.euro.cz/denni-zpravy/z-domova/historie-zdravotnicke-zachranne-sluzby-v-cr-451490>

⁹⁹ Podle § 3 odst. 2 vyhlášky Ministerstva zdravotnictví České republiky č. 434/1992 Sb., o zdravotnické záchranné službě

¹⁰⁰ HAVLOVÁ, Květa. Historie zdravotnické záchranné služby v ČR. *Zdravotnictví a medicína* [online]. 8.5.2010 [cit. 2021-02-14]. Dostupné z: <https://zdravi.euro.cz/denni-zpravy/z-domova/historie-zdravotnicke-zachranne-sluzby-v-cr-451490>

Struktura, působnost a hlavní úkoly Zdravotnické záchranné služby ČR

Zdravotnická záchranná služba je v České republice součástí systému zdravotnických služeb. Zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě definuje záchrannou službu a její činnost. Stanovuje, že jejím hlavním úkolem je poskytování odborné přednemocniční neodkladné péče, a to v následujících případech:

- V případě náhle vzniklého onemocnění, úrazu či jiného zhoršení zdravotního stavu, které mohou vést bez poskytnutí přednemocniční neodkladné péče ke vzniku dlouhodobých nebo trvalých následků, jakožto také k selhání životních funkcí a následné smrti pacienta.
- V případě náhle vzniklých stavu způsobující intenzivní bolesti.
- V případě náhle změny v chování pacienta, která může vést k ohrožení sebe i okolí.¹⁰¹

Kromě poskytování odborné přednemocniční péče spočívají další činnosti zdravotnické záchranné služby také v nepřetržitém příjmu tísňových volání a příjmu výzev předaných operačnímu středisku od jiných složek integrovaného systému, spolupráci s cílovým poskytovatelem lůžkové péče či poskytování odborné pomoci operátorem na tísňové lince do doby příjezdu výjezdové jednotky. Taxativní výpis všech činností zdravotnické záchranné služby upravuje zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě.¹⁰²

Zdravotnická záchranná služba se od jiných druhů zdravotní péče liší v tom, že zde není možnost svobodné volby ošetřujícího lékaře, ani lékařského zařízení, kterým zpravidla bývá nejbližší odborně způsobilé zdravotnické zařízení.

Zařízení záchranné služby zřizuje kraj, který zároveň odpovídá za organizaci i činnost záchranné služby v jeho územním obvodu a částečně tyto organizace také financuje. Záchranné služby jsou z právního pohledu samostatné příspěvkové organizace krajů. V každém kraji je zřízeno jedno krajské zdravotnické operační středisko, jehož činností je příjem a vyhodnocování tísňových volání a také řízení výjezdových skupin. Pokrytí území kraje pak zajišťují jednotlivé výjezdové

¹⁰¹ Podle § 3 písm. a), b) zákona č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě

¹⁰² Podle § 4 zákona č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě

základny, které jsou rozmístěny takovým způsobem, aby byl jejich dojezdový čas do 20 minut od tísňového volání a ohlášení. Rozhodnutí o vyslání jednotlivých výjezdových skupin je výhradně v kompetenci operátora tísňové linky.¹⁰³

Výjezdové skupiny se rozdělují na:

- Rychlá lékařská pomoc (**RLP**), kde je vedoucím týmu lékař
- Rychlá zdravotnická pomoc (**RZP**), kdy je vedoucím týmu zdravotnický záchranář
- Setkávací systém (**RV**)
- Letecká záchranná služba (**LZS**)¹⁰⁴

Výjezdová skupina **RLP** se vyznačuje tím, že posádku tvoří tři zdravotničtí pracovníci, přičemž jeden z nich je vždy lékař, zbývajícími dvěma pracovníky jsou dva zdravotničtí záchranáři, případně jeden záchranář a řidič sanitního vozu. Výjezdová posádka RLP se využívá k případům, kdy je pacient přímo ohrožen na životě nebo hrozí výrazné zhoršení zdravotního stavu, dále pak k těžkým úrazům a k závažným dopravním nehodám.¹⁰⁵

Posádka výjezdové skupiny **RZP** se standardně skládá ze dvou členů, kterými jsou dva zdravotničtí záchranáři, z nichž jeden vykonává funkci řidiče. V praxi se však setkáváme i s tím, že posádku tvoří pouze jeden zdravotnický záchranář a jeden řidič. Skupiny RZP se využívají v případech, dojde-li náhle ke zhoršení stavu pacienta či k méně závažnému zranění, při kterém pacient není přímo ohrožen na životě a není tak nutný výjezd posádky RLP. V současné době je pro cca 80 % výjezdů využívána výjezdová skupina RZP.¹⁰⁶

V některých krajích je využíván také systém **RV** (setkávací systém), kdy na místo zásahu vyráží lékař a záchranář v osobním voze. Tento osobní záchranářský

---

¹⁰³ ŠTĚTINA A KOLEKTIV, Jiří. *Zdravotnictví a integrovaný záchranný systém při hromadných neštěstích a katastrofách*. Praha: Grada, 2014. s. 223. ISBN 978-80-247-4578-7.

¹⁰⁴ FRANĚK, Ondřej. Systém zdravotnické záchranné služby v ČR. *Záchranná služba.cz: Nezávislý web o zdravotnické záchranné službě* [online]. [cit. 2021-02-14]. Dostupné z: <https://zachrannaslužba.cz/system-zzs-v-cr/>

¹⁰⁵ Rychlá zdravotnická pomoc (RZP). *Zdravotnická záchranná služba Královéhradeckého kraje* [online]. [cit. 2021-02-17]. Dostupné z: <https://www.zzskhk.cz/cs/rychla-zdravotnicka-pomoc-rzp>

¹⁰⁶ Rychlá lékařská pomoc / Rendez-vous (RLP/RV). *Zdravotnická záchranná služba Královéhradeckého kraje* [online]. [cit. 2021-02-17]. Dostupné z: <https://www.zzskhk.cz/cs/rychla-lekarska-pomoc-rendez-vous-rlp-rv>

vůz slouží výhradně k přepravě zdravotnických pracovníků na místo zásahu a není možné v něm transportovat zraněného do zdravotnického zařízení. Po příjezdu ke zraněnému či nemocnému člověku je vyhodnocen jeho zdravotní stav a je-li to nutné, je přivolána posádka RZP, která ošetřovaného přepraví do zdravotnického zařízení. Lékař z RV na základě vyhodnocení pacientova stavu může či nemusí doprovázet pacienta při jeho transportu. Pokud se lékař z výjezdové posádky RV rozhodne pacienta nedoprovázet, je výjezdová posádka opět dostupnou pro další tísňovou výzvu, a to v okamžiku, kdy byl pacient předán posádce RZP.¹⁰⁷

Mimo výše zmíněných výjezdových posádek se v praxi setkáváme také s leteckou záchrannou službou **LZS**, která se využívá k rychlému zásahu zdravotnických pracovníků a k šetrnému převozu pacientů v závažných stavech, které ohrožují jejich život. V současnosti je služba LZS provozována na deseti stanicích: Praha, Plzeň, České Budějovice, Jihlava, Brno, Olomouc, Ostrava, Hradec Králové, Liberec a Ústí nad Labem.¹⁰⁸

Z personálního hlediska výjezdy záchranných posádek zajišťují lékaři, zdravotničtí záchranáři a řidiči. Výkon povolání **lékaře** v podmínkách zdravotnické záchranné služby může provádět urgentní lékař, anesteziolog, dětský lékař, intenzivista, chirurg, kardiolog, internista, neurolog, traumatolog, praktický lékař či praktický lékař pro děti a dorost se specializovanou působností. Lékaři bez specializované působnosti mohou záchrannou činnost vykonávat po ukončení absolvování kurzu anesteziologického, chirurgického, interního a základního kmene všeobecného lékařství a pouze v případě, je-li na téže výjezdové stanici současně přítomna další výjezdová jednotka s lékařem se specializovanou působností. Činnost **zdravotnického záchranáře** nelékařského zdravotnického povolání může v podmínkách zdravotnické záchranné služby vykonávat specializovaný zdravotnický záchranář, sestra pro intenzivní péči či všeobecná sestra, která je způsobilá k výkonu tohoto povolání bez odborného dohledu. Pro povolání **řidiče** zdravotnického záchranného vozu je podmínkou doba přípravy po nejméně 12 měsíců v rozsahu 600 hodin praktického a teoretického studia. Řidič

---

¹⁰⁷ REMEŠ, Roman a Silvia TRNOVSKÁ. *Praktická příručka přednemocniční urgentní medicíny*. Praha: Grada, 2013. s. 13. ISBN 978-80-247-4530-5.

¹⁰⁸ Letecká záchranná služba. *DSA* [online]. [cit. 2021-02-17]. Dostupné z: <https://www.dsa.cz/index.php/letecka-zachranna-sluzba>

musí být zdravotně způsobilý k výkonu tohoto povolání, přičemž podmínkou pro zařazení do studia je také středoškolský titul a řídičské oprávnění skupiny C1.¹⁰⁹

Organizací, která zastřešuje záchranné služby je Asociace zdravotnických záchranných služeb. Účast v této asociaci je však dobrovolná.¹¹⁰ Asociace zdravotnických záchranných služeb funguje jako koordinační orgán, který pomáhá analyzovat postavení zdravotnických záchranných služeb ve zdravotnickém systému. Její náplní práce je však i zastupování svých členů při jednání se zdravotními pojišťovny či Ministerstvem zdravotnictví.¹¹¹

Ministerstvo zdravotnictví zajišťuje metodické vedení zdravotnických záchranných složek a řídí spolupráci těchto služeb s ostatními složkami integrovaného záchranného systému a s orgány krizového řízení. Ministerstvo zdravotnictví dále koordinuje a řídí připravenost záchranných složek na mimořádné a krizové situace. Dalším úkolem Ministerstva zdravotnictví ve vztahu ke zdravotnickým službám a Českému telekomunikačnímu úřadu je, společně s Ministerstvem vnitra, zajistit jednotný systém rádiového spojení a možnosti využívání národního tísňového čísla 155.¹¹²

Legislativní rámec pro záchranné zdravotnické služby poskytuje především výše zmíněný zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě, dále pak zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému.¹¹³

---

¹⁰⁹ REMEŠ, Roman a Silvia TRNOVSKÁ. *Praktická příručka přednemocniční urgentní medicíny*. Praha: Grada, 2013. s. 14. ISBN 978-80-247-4530-5.

¹¹⁰ FRANĚK, Ondřej. Systém zdravotnické záchranné služby v ČR. *Záchranná služba.cz: Nezávislý web o zdravotnické záchranné službě* [online]. [cit. 2021-02-14]. Dostupné z: <https://zachrannaslužba.cz/system-zzs-v-cr/>

¹¹¹ Asociace zdravotnických záchranných služeb České republiky. *AZZSČR: O nás* [online]. [cit. 2021-02-14]. Dostupné z: <https://www.azzs.cz/o-nas/azzs-cr>

¹¹² Zdravotnická záchranná služba. *Ministerstvo zdravotnictví České republiky* [online]. 22.11.2017 [cit. 2021-02-14]. Dostupné z: <https://www.mzcr.cz/zdravotnicka-zachranna-sluzba-3/>

¹¹³ FRANĚK, Ondřej. Systém zdravotnické záchranné služby v ČR. *Záchranná služba.cz: Nezávislý web o zdravotnické záchranné službě* [online]. [cit. 2021-02-14]. Dostupné z: <https://zachrannaslužba.cz/system-zzs-v-cr/>

2.2. Ostatní složky IZS ČR

Ostatní složky integrovaného záchranného systému ČR jsou povolávány k záchranným a likvidačním pracím na základě druhu vzniklé mimořádné události, podle možnosti jejich zásahu a pravomocí, které jim stanovují právní předpisy. Přehled sil a prostředků ostatních složek a spojení těchto složek se základními složkami IZS obsahuje poplachový plán IZS či poplachový plán IZS kraje. Ostatní složky integrovaného záchranného systému České republiky vykonávají plánovanou pomoc při záchranných a likvidačních pracích na vyžádání. Plánovanou pomocí na vyžádání se rozumí předem písemně dohodnutý způsob poskytnutí pomoci ostatních složek obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, krajskému úřadu, Ministerstvu vnitra či základním složkám při provádění záchranných a likvidačních prací v případě vzniku mimořádné události.¹¹⁴

Podle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů jsou ostatními složkami integrovaného záchranného systému České republiky:

1. Vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil
2. Ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory
3. Ostatní záchranné sbory
4. Orgány ochrany veřejného zdraví
5. Havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby
6. Zařízení civilní ochrany
7. Neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím
8. Odborná zdravotnická zařízení na úrovni fakultních nemocnic pro poskytování specializované péče – v době krizových stavů

---

¹¹⁴ Podle § 21 odst. 1 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

2.2.1. Vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil

Legislativní základ nalezneme v zákoně č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, který stanoví, že ozbrojené síly tvoří:

- Armáda České republiky
- Vojenská kancelář prezidenta republiky
- Hradní stráž

Ozbrojené síly slouží k zajišťování bezpečnosti. Základním úkolem ozbrojených sil je příprava k obraně České republiky před vnějším napadením. Mimo této přípravy plní ozbrojené složky i úkoly, které vyplývají z mezinárodních smluv o společné obraně proti napadení, kterými je Česká republika vázána. Ozbrojené síly ČR se podílejí na mírových operacích a záchranných humanitárních akcích mezinárodních organizací, které mají za cíl nastolení míru. Vrchním velitelem ozbrojených sil v České republice je prezident. Ozbrojené síly tvoří vojáci v činné službě, kteří skládají přísahu ve znění:

„Já, voják, vědom si svých občanských a vlasteneckých povinností, slavnostně prohlašuji, že budu věrný České republice.

Budu vojákem statečným a ukázněným, budu plnit úkoly ozbrojených sil a budu dodržovat právní a vojenské předpisy. Svědomitě se budu učit ovládat vojenskou techniku a zbraně, připravovat se k obraně České republiky a budu ji bránit proti vnějšímu napadení.

Pro obranu vlasti jsem připraven nasadit i svůj život.

*Tak přísahám!*¹¹⁵

Nejvýznamnější složkou ozbrojených sil je **Armáda České republiky** (AČR), která se organizačně dělí na vojenské útvary a vojenská zařízení. Od roku 2005 je AČR plně profesionalizovaná. Jejím hlavním úkolem je zabezpečit vojenskou obranu státu před vnějším napadením. K dalším úkolům této složky patří

---

¹¹⁵ Podle § 3 písm. a) zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky

také připravování se na poskytování pomoci civilní společnosti v případě, kdy nehrozí vojenské nebezpečí. Tuto pomoc vykonává AČR například u tragických dopravních nehod, přírodních katastrof nebo u teroristických útoků.¹¹⁶ AČR je připravena pomoci při záchranných a likvidačních pracích, kdy je dočasně nasazen organizovaný vojenský útvar a vojenské zařízení disponující potřebným vojenským materiálem. K součinnosti s IZS dochází v případě, pokud příslušné správní úřady, orgány územní samosprávy nebo PO nejsou schopni zajistit rychlé a úspěšné záchranné práce včetně odstranění následků mimořádných událostí.¹¹⁷ Řízení AČR spadá do působnosti Ministerstva obrany, které je ústředním orgánem státní správy pro zabezpečování obrany v České republice.¹¹⁸ AČR je zapojena do integrované vojenské struktury NATO i do systému obranného, operačního a civilního nouzového plánování. Dále je AČR zapojena také do vojenské struktury EU a účastní se tak společných cvičení a operací.¹¹⁹

Vojenská kancelář prezidenta republiky je vojenským útvarem ozbrojených sil a ve své činnosti se řídí především Ústavou, rozkazy a nařízeními prezidenta České republiky nebo Organizačním řádem Vojenské kanceláře, který schvaluje prezident. Vojenská kancelář prezidenta plní úkoly, které souvisejí s pravomocemi prezidenta a dále řídí Hradní stráž.¹²⁰

Hradní stráž představuje zvláštní složku ozbrojených sil. Je přímo podřízena náčelníkovi Vojenské kanceláře České republiky, kterého jmenuje a odvolává prezident České republiky. Nejdůležitějším úkolem Hradní stráže je vnější obrana areálu Pražského hradu a dalších objektů, které se dočasně stávají sídlem prezidenta a jeho hostů, například zámku Lány.¹²¹

---

¹¹⁶ SMETANA, Marek a Danuše KRATOCHVÍLOVÁ. *Integrovaný záchranný systém a jeho složky*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, 2007. s. 58. ISBN 978-80-7368-337-5.

¹¹⁷ Podle § 15 zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky

¹¹⁸ Působnost a činnosti. *Ministerstvo obrany České republiky* [online]. 25.9.2019 [cit. 2021-02-19]. Dostupné z: <https://www.mocr.army.cz/ministr-a-ministerstvo/pusobnost/pusobnost-a-cinnosti-5131/>

¹¹⁹ Armáda České republiky se představuje. *Ministerstvo obrany České republiky* [online]. 2018 [cit. 2021-02-19]. Dostupné z: <https://www.acr.army.cz/scripts/detail.php?id=5090/>

¹²⁰ Vojenská kancelář prezidenta republiky: Působnost. *Pražský hrad: Prezident ČR* [online]. [cit. 2021-02-21]. Dostupné z: <https://www.hrad.cz/cs/prezident-cr/vojenska-kancelar-prezidenta-republiky-a-hradni-straz/vojenska-kancelar-prezidenta-republiky/pusobnost>

¹²¹ Působnost. *Hrad.army.cz* [online]. [cit. 2021-02-21]. Dostupné z: <http://hrad.army.cz/pusobnost>

2.2.2. Ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory

Podle zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů se mezi ozbrojené bezpečnostní sbory řadí Policie České republiky, Hasičský záchranný sbor České republiky, Celní správa České republiky, Vězeňská služba České republiky, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služba a Úřad pro zahraniční styky a informace.

Podle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému se Policie ČR a Hasičský záchranný sbor ČR řadí mezi základní složky integrovaného záchranného systému ČR. Bezpečnostní informační služba a Úřad pro zahraniční styky jsou zpravodajskými službami podléhající speciálním zákonům a jejich úkolem je získávání a vyhodnocování informací k obraně a ochraně státu. Generální inspekce bezpečnostních sborů je ozbrojeným bezpečnostním sborem, jehož činností je vyhledávání, vyšetřování a odhalování pachatelů trestních činů, které spáchají příslušníci Policie České republiky, Vězeňské správy České republiky, Celní správy, GIBS nebo spáchá-li je civilní zaměstnanec zmíněných sborů. Při řešení mimořádných událostí má tedy největší význam Celní správa České republiky a Vězeňská služba České republiky, které disponují příslušníky schopnými zásahu na místě mimořádné události.

Celní správa České republiky byla zřízena na základě zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky. Zajišťuje především výkon kompetencí v oblasti správy cel nebo daní a vyšetřuje daňové trestné činy. Některá oddělení mají proto postavení policejního orgánu a mohou se tak zapojovat také do boje proti organizovanému zločinu či terorismu. Příslušníci Celní správy České republiky mohou být v rámci systému IZS přivoláni k pomoci při mimořádné události, kdy se snaží především zabezpečit veřejný pořádek.¹²²

Vězeňská služba České republiky je ozbrojeným sborem, který zajišťuje výkon vazby a výkon trestu odnětí svobody. Dále pak zajišťuje také bezpečnost a pořádek v soudních budovách nebo eskort odsouzených a vězněných osob.¹²³

¹²² O Celní správě České republiky. *Celní správa České republiky* [online]. 2.12.2020 [cit. 2021-02-21]. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/Stranky/o-ceske-cs.aspx>

¹²³ Základní informace: Vězeňská služba. *Generální ředitelství Vězeňské služby ČR* [online]. [cit. 2021-02-21]. Dostupné z: <https://www.vscr.cz/o-nas/zakladni-informace/>

Vězeňská služba České republiky je v rámci IZS připravena na vyžádání plnit mnoho úkolů. Je-li vyhlášen krizový stav, tak zabezpečuje veřejný pořádek ve spolupráci s Policií České republiky. Dále vykonává zabezpečení významných objektů po vyhlášení krizového stavu. Vládou pak mohou být povoláni k vykonávání úkolů Policie České republiky po nezbytně dlouhou dobu, a to v případě, že Policie České republiky není schopna zajistit bezpečí.¹²⁴ Vězeňská služba je přímo podřízena Ministerstvu spravedlnosti, které je podle zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy, ústředním orgánem státní správy pro vězeňství.¹²⁵ Organizační strukturu Vězeňské služby České republiky tvoří generální ředitelství, Akademie Vězeňské služby České republiky, střední odborné učiliště, vazební věznice, věznice a dva detenční ústavy v Brně a Opavě.¹²⁶

Zatímco Celní správa České republiky a Vězeňská služba České republiky patří bezpochyby k ozbrojeným bezpečnostním sborům ČR, o příslušnosti některých dalších sborů se vedou diskuse, přičemž panují pochybnosti především ohledně postavení **obecní (městské) policie**. Ze zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů vyplývá, že obecní policie není složkou IZS. Lze připustit, že obecní policie může být nápomocná při řešení mimořádných událostí, především díky její schopnosti v oblasti ochrany veřejného pořádku a majetku.¹²⁷ Obecní policie tak může na základě dohody o plánované pomoci na vyžádání uzavřené mezi obcí a Hasičským záchranným sborem kraje plnit funkci ostatní složky IZS a na požádání se aktivně zapojit do záchranných a likvidačních prací při vzniku mimořádné události.¹²⁸

---

¹²⁴ *Ochrana obyvatelstva a IZS: Ostatní složky IZS* [online]. In: s. 5 [cit. 2021-02-21]. Dostupné z: https://moodle.unob.cz/pluginfile.php/72006/mod_resource/content/0/4-6%20p%C3%ADsemn%C3%A1%20p%C5%99%C3%ADprava.pdf

¹²⁵ Nadřízený orgán. *Generální ředitelství Vězeňské služby ČR* [online]. [cit. 2021-02-21]. Dostupné z: <https://www.vscr.cz/o-nas/nadrizeny-organ/>

¹²⁶ Organizační jednotky. *Generální ředitelství Vězeňské služby ČR* [online]. [cit. 2021-02-21]. Dostupné z: <https://www.vscr.cz/organizacni-jednotky/>

¹²⁷ VILÁŠEK, Josef, Miloš FIALA a David VONDRÁŠEK. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2014. s. 96. ISBN 978-80-246-2477-8.

¹²⁸ Ministerstvo vnitra České republiky. *Typová činnost složek IZS při společném zásahu: Opatření k zajištění veřejného pořádku při shromážděních a technopárty* [online]. In: 2006/aktualizace 2011, s. 6 [cit. 2021-02-22]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/11-stc-06cztec-list-obce-a-obecni-police-1-pdf.aspx>

2.2.3. Ostatní záchranné sbory

Ostatní záchranné sbory tvoří Báňská záchranná služba, Vodní záchranná služba Červeného kříže, Horská služba ČR a Svaz záchranných brigád kynologů ČR.

Báňská záchranná služba (BZS) je specializovanou záchrannou službou, která vykonává zásahy v obtížných podmínkách, zejména však v podzemí. Stala se tak nedílnou součástí hornické činnosti. V případě potřeby může Báňská záchranná služba vykonávat činnosti ke zdolávání havárií a odstraňování následků těchto havárií. Provádí práce ve výšce a nad volnou hloubkou a vykonává práce pod vodní hladinou.¹²⁹ Fyzické či právnické osoby, které provádějí hornickou činnost na území České republiky, mají povinnost zajišťovat BZS v rozsahu, který byl stanoven příslušným právním předpisem.

Báňskou záchrannou službu tvoří:

1) Báňské záchranné stanice:

- Hlavní báňské záchranné stanice
- Závodní báňské záchranné stanice

2) Báňské záchranné sbory báňských záchranných stanic a státní báňské správy

Její postavení a činnosti jsou vymezeny zejména v zákoně č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (Horní zákon) a dále pak ve vyhlášce Českého báňského úřadu č. 447/2001 Sb., o báňské záchranné službě.¹³⁰

Vodní záchranná služba Červeného kříže je největší a zároveň také nejstarší celostátní organizací, která se v České republice věnuje vodní záchrance, záchrannému sportu či jiným aktivitám, které jsou spojeny s vodním prostředím. Byla založena již v roce 1968 jako součást Československého červeného kříže.

---

¹²⁹ SMETANA, Marek a Danuše KRATOCHVÍLOVÁ. *Integrovaný záchranný systém a jeho složky*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, 2007. s. 70. ISBN 978-80-7368-337-5.

¹³⁰ VILÁŠEK, Josef, Miloš FIALA a David VONDRÁŠEK. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2014. s. 108. ISBN 978-80-246-2477-8.

Dodnes je aktivním členem Českého červeného kříže.¹³¹ Hlavním cílem Vodní záchranné služby je především záchrana a poskytnutí první pomoci těm, kteří jsou ohrožováni na zdraví a životě na otevřených vodních plochách či v jejich blízkosti. Záchranné práce poskytuje i jako ostatní složka integrovaného záchranného systému při mimořádných událostech, kterými jsou například rozsáhlé povodně. Mimo záchranných prací se však Vodní záchranná služba podílí taktéž na plaveckém výcviku dětí a mládeže.¹³² V současné době působí v celkem deseti krajích.¹³³

Horská služba ČR je označením pro činnost horské služby, kterou na území České republiky vykonává spolek dobrovolníků Horská služba České republiky, z.s. a obecně prospěšná společnost Horská služba ČR, o.p.s. složená z profesionálů. Výkon horské služby se specializuje především na oblasti Šumava, Krušné hory, Jizerské hory, Krkonoše, Orlické hory, Jeseníky a Beskydy.¹³⁴ Mezi základní úkoly Horské služby, jako součásti ostatních složek integrovaného záchranného systému České republiky, patří organizování a provádění záchranných a pátracích prací v horském terénu a s tím související poskytování první pomoci a transportu zraněných. Mimo těchto záchranných prací však také dbá o vytváření podmínek pro bezpečí všech návštěvníků hor, včetně informování veřejnosti o sněhových a povětrnostních podmínkách.¹³⁵

Svaz záchranných brigád kynologů ČR je organizací, která se zabývá záchrannými pracemi s pomocí speciálně vycvičených psů. Výcvik těchto psů je uskutečňován s ohledem na to, aby byli schopní vyhledat mrtvé i živé osoby v těch nejrůznějších prostředích. V zimě se jedná především o hledání osob, které jsou zapadlé ve sněhu či zavalené lavinou. V létě psi pomáhají k vyhledávání osob

---

¹³¹ Vodní záchranná služba ČČK. *Český červený kříž: Oficiální stránky Českého červeného kříže* [online]. [cit. 2021-02-21]. Dostupné z: <https://www.cervenykriz.eu/vodni-zachranna-sluzba>

¹³² SMETANA, Marek a Danuše KRATOCHVÍLOVÁ. *Integrovaný záchranný systém a jeho složky*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, 2007. s. 99. ISBN 978-80-7368-337-5.

¹³³ Vodní záchranná služba ČČK. *Vodní záchranná služba ČČK* [online]. [cit. 2021-02-21]. Dostupné z: <https://www.vzs.cz/>

¹³⁴ O Horské službě: Poslání a úkoly. *Horská služba* [online]. [cit. 2021-02-22]. Dostupné z: <https://www.horskasluzba.cz/cz/horska-sluzba/poslani-a-ukoly>

¹³⁵ SMETANA, Marek a Danuše KRATOCHVÍLOVÁ. *Integrovaný záchranný systém a jeho složky*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, 2007. s. 90. ISBN 978-80-7368-337-5.

v nepřístupných terénech, přičemž se většinou jedná o děti a starší osoby.¹³⁶ Nejčastějším úkolem psů je však vyhledávání zavalených osob v sutinách domů. Speciálním a poměrně novým odvětvím je vyhledávání utonulých osob pod vodní hladinou. Tato pátrací akce se uskutečňuje za pomoci člunů, na jejichž přídi leží speciálně vycvičený pes, který může pomocí svého čichu upozornit záchranáře na možný nález. Svaz záchranných brigád kynologů ČR se člení do krajských brigád vykonávajících činnost ve svém regionu. Svaz záchranných brigád kynologů ČR úzce spolupracuje s tuzemskými i zahraničními organizacemi, především s Hasičským záchranným sborem České republiky a Policií České republiky, dále pak například s Horskou službou České republiky či Vodní záchrannou službou Červeného kříže.¹³⁷

2.2.4. Orgány ochrany veřejného zdraví

Soustavu orgánů zabývající se ochranou veřejného zdraví tvoří podle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů Ministerstvo zdravotnictví, krajské hygienické stanice, Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra.

Ministerstvo zdravotnictví zajišťuje ochranu a podporu veřejného zdraví tím, že řídí a kontroluje výkon státní správy na úseku ochrany veřejného zdraví a taktéž odpovídá za uskutečňování politiky v této oblasti. Významným úkolem je také kontrola hygienických stanic a případné rozhodování o opravných prostředcích proti rozhodnutí hygienických stanic. Nařizuje také možná mimořádná opatření proti epidemii, což je kompetence, kterou Ministerstvo zdravotnictví využívalo zejména v období boje proti pandemii COVID-19. Dále dohlíží nad zpracováním Pandemického plánu.

Krajské hygienické stanice jsou správními úřady, které byly zřízeny ve všech krajích České republiky. Každá krajská hygienická stanice má své územní

---

¹³⁶ ŘÍHA, Milan, Miroslav KROUPA a TRIVIS-Střední škola veřejnoprávní a Vyšší odborná škola prevence kriminality a krizového řízení. *Integrovaný záchranný systém*. Praha: Armex, 2006. s. 84. ISBN 80-86795-35-7.

¹³⁷ SMETANA, Marek a Danuše KRATOCHVÍLOVÁ. *Integrovaný záchranný systém a jeho složky*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, 2007. s. 95. ISBN 978-80-7368-337-5.

pracoviště. Mezi její hlavní úkoly patří vydávání rozhodnutí, povolení, osvědčení a plnění dalších úkolů státní správy na úseku ochrany veřejného zdraví. Taktéž vykonává dozor nad dodržováním platných zákazů a určuje protiepidemická opatření.

Ministerstvo obrany je ústředním orgánem státní správy a na poli ochrany veřejného zdraví plní úkoly veřejné správy včetně státního zdravotního dozoru v ozbrojených silách.

Ministerstvo vnitra vykonává obdobnou funkci jako Ministerstvo obrany a taktéž plní úkoly státní správy v oblasti ochrany veřejného zdraví včetně státního dozoru v bezpečnostních sborech, avšak s výjimkou Vězeňské služby České republiky. Tyto úkoly plní i pro Bezpečnostní informační službu a Hasičský záchranný sbor České republiky.¹³⁸

2.2.5. Havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby

Havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby jsou služby zřizované právníckými osobami. S takovými službami lze předem uzavřít například dohodu o věcné pomoci. Je však možná je požádat o pomoc při vzniku mimořádné události bez předchozí domluvy. Při provádění záchranných a likvidačních prací mají tyto služby za úkol okamžitě provést nápravu veškerých poruch spojených s mimořádnou událostí. Hlavními činnostmi havarijních, pohotovostních, odborných a jiných služeb jsou:

- Havarijní a poruchové služby – energetika, vodárenství, plynárenství
- Technické služby – například oprava a údržba chodníků a komunikací, provoz a údržba veřejného osvětlení, péče o zeleň
- Komunální služby – například likvidace komunálního odpadu, správa parkovišť¹³⁹

---

¹³⁸ VILÁŠEK, Josef, Miloš FIALA a David VONDRÁŠEK. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2014. s. 125-128. ISBN 978-80-246-2477-8.

¹³⁹ VILÁŠEK, Josef, Miloš FIALA a David VONDRÁŠEK. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2014. s. 136-137. ISBN 978-80-246-2477-8.

2.2.6. Zařízení civilní ochrany

Zařízení civilní ochrany je součástí právnické osoby či obce a je určené k ochraně obyvatelstva. Působí tak především na území obce, která je jejím zřizovatelem nebo v rámci objektu právnické osoby či podnikající fyzické osoby.¹⁴⁰ Základním právním předpisem upravující zařízení civilní ochrany je zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, který v § 2 stanovuje, že takové zařízení tvoří zaměstnanci či jiné osoby na základě věcné dohody, a dále pak také věcné prostředky.¹⁴¹ Dalším právním předpisem, který upravuje zařízení civilní ochrany je vyhláška Ministerstva vnitra č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva, jenž v § 2 taxativně vymezuje druhy zařízení civilní ochrany, kterými jsou:

1. Zařízení pro zajištění evakuace
2. Zařízení pro zajištění nouzového přežití a organizované humanitární pomoci
3. Zařízení pro nouzové zásobování vodou
4. Zařízení pro poskytování první pomoci
5. Zařízení pro provádění prací spojených s vyprošťováním osob a k odstraňování následků mimořádných událostí
6. Zařízení pro zjišťování a označování nebezpečných oblastí
7. Zařízení pro zabezpečení dekontaminace terénu
8. Zařízení pro zabezpečení dekontaminace osob a oděvů
9. Zařízení pro zabezpečení dekontaminace věcných prostředků
10. Zařízení pro zabezpečení ukrytí osob ve stálých úkrytech
11. Zařízení pro zabezpečení výdeje prostředků individuální ochrany¹⁴²

---

¹⁴⁰ VILÁŠEK, Josef, Miloš FIALA a David VONDRÁŠEK. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2014. s. 146. ISBN 978-80-246-2477-8.

¹⁴¹ Podle § 2 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

¹⁴² Podle § 2 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva

2.2.7. Neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím

Neziskové organizace a sdružení občanů, které lze využít k záchranným a likvidačním pracím se rozdělují do dvou oblastí podle náplně jejich práce:

- 1) Odborná pomoc
- 2) Humanitární pomoc

Integrovaný záchranný systém může využít občanskou pomoc prostřednictvím sdružení či neziskových organizací na základě různých smluv, přičemž není podmínkou, že se musí jednat o smlouvu o plánované pomoci na vyžádání. V současné době Generální ředitelství HZS ČR aktivně spolupracuje s několika sdruženími a neziskovými organizacemi podílejícími se na záchranných a likvidačních pracích. V oblasti požární ochrany se jedná například o Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska (SHČMS), Českou hasičskou jednotu (ČHJ) či o Moravskou hasičskou jednotu (MHJ). V rámci zabezpečení IZS spolupracuje Generální ředitelství HZS ČR například s Českým červeným křížem nebo se Speleologickou záchrannou službou České speleologické společnosti.¹⁴³

2.2.8. Odborná zdravotnická zařízení na úrovni fakultních nemocnic pro poskytování specializované péče

Odborná zdravotnická zařízení na úrovni fakultních nemocnic představují zvláštní případ ostatních složek IZS. Tyto odborná zdravotnická zařízení, která poskytují akutní lůžkovou péči, a u kterých byl zřízen urgentní příjem, se mohou stát ostatní složkou IZS v době krizových stavů. Výjimka nastává za situace, kdy poskytovatelé zdravotnických služeb uzavřou s místně příslušným poskytovatelem zdravotnické záchranné služby či krajským úřadem dohodu o plánované pomoci na

---

¹⁴³ VILÁŠEK, Josef, Miloš FIALA a David VONDRÁŠEK. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2014. s. 149-150. ISBN 978-80-246-2477-8.

vyžádání, díky které se tyto zdravotnická zařízení stávají ostatní složkou IZS i pro období mimo krizový stav.¹⁴⁴

2.3. Koordinace složek IZS

Koordinací záchranných a likvidačních prací se rozumí proces, který je realizován příslušnými orgány složek IZS za pomoci uplatnění řídicích funkcí, dostupných sil a prostředků s cílem úspěšného zvládnutí mimořádné události. Koordinace složek IZS představuje koordinaci záchranných a likvidačních prací včetně řízení součinnosti při společném zásahu složek IZS na místě mimořádné události.

Koordinace složek IZS spočívá v zajišťování následujících činností:

- *vyhodnocení druhu a rozsahu mimořádné události a jí vyvolaných ohrožení za využití výsledků souběžně organizovaného průzkumu,*
  - *uzavření místa zásahu a omezení vstupu osob na místo zásahu, jejichž přítomnost zde není potřebná,*
  - *záchrana bezprostředně ohrožených osob, zvířat nebo majetku, popřípadě jejich evakuace,*
  - *poskytnutí neodkladné zdravotní péče zraněným osobám,*
  - *přijetí nezbytných opatření pro ochranu životů a zdraví osob ve složkách (dále jen "sily"), které zahrnuje*
1. *rozdělení místa zásahu na zóny s charakteristickým nebezpečím, stanovení odpovídajícího režimu práce a způsobu ochrany života a zdraví sil včetně použití ochranných prostředků,*
  2. *zohlednění zvláštností místa zásahu při činnosti složek, jako jsou technologie výroby, konstrukční a dispoziční řešení objektů, vlastnosti přítomných nebo vznikajících látek,*
  3. *vytvoření týlu, podmínky pro odpočinek sil, stanovení odpovídajícího režimu jejich práce a odpočinku; pokud to velitelé nebo vedoucí složek (dále*

---

¹⁴⁴ Podle § 4 odst. 3 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

jen "vedoucí složky") vyžadují, vytvoření společného materiálního a finančního zabezpečení složek,

4. přerušení záchranných prací, pokud jsou bezprostředně ohroženy životy a zdraví sil nebo záchrannými pracemi by vznikly závažnější nepříznivé následky než ty, které hrozí vzniklou mimořádnou událostí,

- přerušení trvajících příčin vzniku ohrožení vyvolaných mimořádnou událostí, například provizorní opravou, zamezením úniku nebezpečných látek, vyloučením nebo omezením provozu havarovaných zařízení,*
- omezení ohrožení vyvolané mimořádnou událostí a stabilizace situace v místě zásahu, například hašením požárů, ochlazováním konstrukcí, ohraničením uniklých látek, odstraněním staveb a porostů nebo provedením terénních úprav,*
- přijetí odpovídajících opatření v místech, kde se očekávají účinky při předpokládaném šíření mimořádné události, které zajistí*

1. průzkum šíření mimořádné události,

2. informování nebo varování obyvatelstva na území ve směru šíření mimořádné události, která je může ohrozit svými účinky,

3. evakuaci obyvatelstva, popřípadě též zvířat,

4. vyhledání zraněných nebo bezprostředně ohrožených osob,

5. ošetření zraněných osob,

6. poskytnutí pomoci osobám, které nelze evakuovat,

7. regulaci volného pohybu osob a dopravy v místě zásahu a v jeho okolí,

8. strážení evakuovaného území a majetku,

- poskytnutí nezbytné humanitární pomoci postiženým osobám,*

- poskytnutí neodkladné veterinární péče zraněným zvířatům,*

- poskytování nutných informací příbuzným osobám, které jsou výrazně postiženy mimořádnou událostí,*

- podávání nezbytných informací o mimořádné události a o prováděných záchranných a likvidačních pracích sdělovacím prostředkům a veřejnosti,*

- dokumentování údajů a skutečností za účelem zjišťování a objasňování příčin vzniku mimořádné události, a*

- *dokumentování záchranných a likvidačních prací, které obsahuje základní přehled o nasazených složkách a časový sled prováděných činností.*¹⁴⁵

Koordinace při společném zásahu je uskutečňována na třech úrovních – taktické, operační, strategické.

Koordinace na taktické úrovni velitelem zásahu probíhá přímo na místě zásahu. Provádí ji zmíněný velitel zásahu, který však pro tuto činnost může pověřit jím zřízené výkonné orgány, jako jsou štáb velitele zásahu, velitelé sektorů či velitelé úseků. Hlavním úkolem velitele zásahu je řízení a koordinace složek v místě mimořádné události. Mezi jeho pravomoci patří například možnost vyzvání právnické či fyzické osoby k věcné nebo osobní pomoci (viz. podkapitola 1.3. Pojmy).

Koordinace na operační úrovni je zabezpečována operačním a informačním střediskem (OPIS), které na žádost velitele zásahu povolává na místo mimořádné události ostatní složky IZS, případně spolupracuje s operačními středisky základních složek a může je vyzvat k doplnění sil a prostředků na místo zásahu.

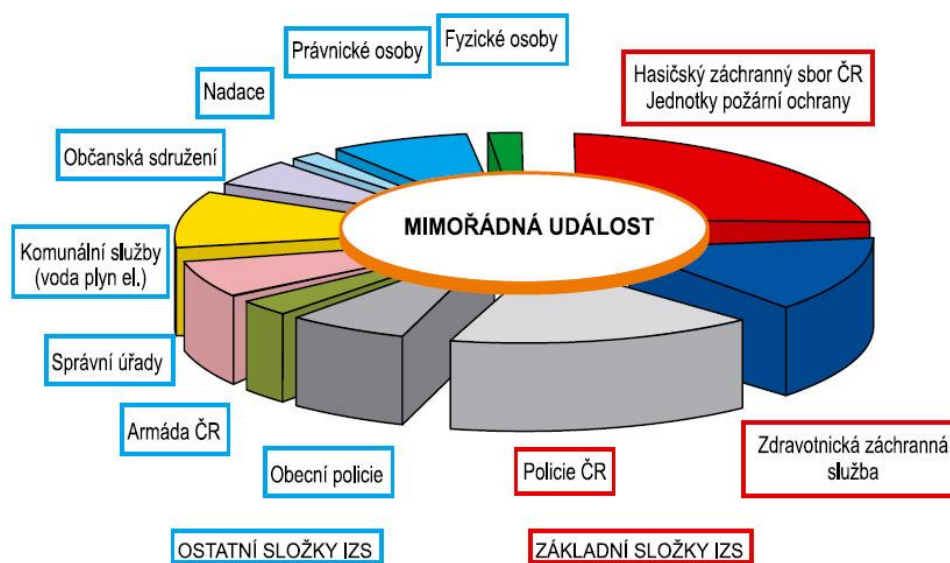
Koordinace na strategické úrovni je specifická tím, že spočívá v zapojení starosty obce s rozšířenou působností, hejtmána kraje nebo Ministerstva vnitra do záchranných a likvidačních prací. K takovéto koordinaci dochází především proto, že v daném případě nemá velitel zásahu dostatek kompetencí.¹⁴⁶

---

¹⁴⁵ Podle § 1 vyhlášky č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému

¹⁴⁶ BLAŽEK, Jiří. Metodický manuál pro přípravu specialistů ochrany obyvatelstva: Likvidace následků mimořádných událostí. *Vzdělávání členů SH ČMS* [online]. 2014 [cit. 2021-03-09]. Dostupné z: <https://www.vzdelavani-dh.cz/publicCourse?id=72&head=179&subhead=496>

2.4. Analýza zásahů jednotlivých složek IZS při mimořádných událostech

147

Graf znázorňuje, jak se jednotlivé složky integrovaného záchranného systému v České republice podílejí na záchranných a likvidačních pracích při mimořádné události. Z grafu je patrné, že při mimořádných událostech převládá činnost základních složek, a to především Hasičského záchranného sboru České republiky, který je hlavním koordinátorem a páteří celého systému. Hasičský záchranný sbor tak zajišťuje koordinovaný postup všech složek při provádění likvidačních a záchranných prací. Z grafu dále vyplývá, že z ostatních složek mají větší význam komunální služby či obecní policie, která zabezpečuje veřejný pořádek na místní úrovni.

¹⁴⁷ IZS: Schéma podílu jednotlivých složek na MU. <https://publi.cz/books/370/02.html> [online]. [cit. 2021-03-09]. Dostupné z: <https://publi.cz/books/370/02.html>

2.5. Činnost IZS České republiky při pandemii COVID-19

Spolupráce jednotlivých složek IZS vzrostla především v období probíhající pandemie viru COVID-19. Od roku 2014 veškeré složky IZS intenzivně spolupracovaly na přípravě a tvorbě takzvaných typových činností pro vysoce nakažlivé onemocnění. Složky tak byly připraveny spolupracovat nejen spolu navzájem, nýbrž také s Orgánem ochrany veřejného zdraví ČR.

Činnost Hasičského záchranného sboru České republiky spočívala například v dekontaminaci zasahujících osob, které na pokyn orgánu veřejného zdraví prováděli v ohnisku nákazy záchrannou či likvidační činnost.¹⁴⁸ Příslušníci Hasičského záchranného sboru také v době probíhající pandemie pomáhali s trasováním občanů, kteří přišli do styku s pozitivně testovanými lidmi.¹⁴⁹ V březnu 2021 HZS ČR spustil nový informační portál tvhasici.cz, který slouží jako virtuální asistenční centrum zaměřující se především na situaci ohledně COVID-19.¹⁵⁰

Nezastupitelnou roli při pandemii COVID-19 měla zejména Zdravotnická záchranná služba, na kterou byl v tomto období vyvinut značný tlak, a to zejména při třetí vlně na jaře 2021. Zdravotnická záchranná služba se potýkala s rostoucím počtem nakažených pacientů, kteří potřebovali zdravotní ošetření či přímo hospitalizaci v nemocnicích. Šéf Asociace záchranných služeb a ředitel jihočeské záchranky Marek Slabý zdůraznil, že největším problémem byl značný nárůst pacientů, kteří byli pozitivně testováni na COVID-19 a jejich stav se během pár dnů rapidně zhoršil.¹⁵¹ Vzhledem k tomu, že pacientů rychle přibývalo, nabídlo několik studentů vysokých zdravotnických škol a dobrovolníků pomocnou ruku

---

¹⁴⁸ Vyjádření HZS ČR k aktuální situaci v souvislosti s koronavirem. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. 27.2.2020 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z:

<https://www.hzscr.cz/clanek/vyjadreni-hzs-cr-k-aktualni-situaci-v-souvislosti-s-koronavirem.aspx>

¹⁴⁹ Hasiči se v Libereckém kraji zapojili do trasování. *Hasičský záchranný sbor České republiky: Liberecký kraj* [online]. leden 2021 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z:

<https://www.hzscr.cz/clanek/hasici-se-v-libereckem-kraji-zapojili-do-trasovani.aspx>

¹⁵⁰ Hasičský záchranný sbor spustil virtuální asistenční centrum pomoci. *Parlamentní listy.cz* [online]. 8.3.2021 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z:

<https://www.parlamentnilisty.cz/zpravy/tiskovezpravy/Hasicsky-zachranny-sbor-spustil-virtualni-asistencni-centrum-pomoci-656354>

¹⁵¹ CHLUM, Jiří. Každý druhý pacient je covid pozitivní, počet výjezdů roste, popisuje ředitel Asociace záchranných služeb. *Radiožurnál* [online]. 10.3.2021 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <https://radiozurnal.rozhlas.cz/kazdy-druhy-pacient-je-covid-pozitivni-pocet-vyjezdu-roste-popisuje-reditel-8443428>

výjezdovým skupinám.¹⁵² V souvislosti s přeplněnými nemocnicemi, které již nebyly schopné přijímat nové pacienty, docházelo také k přeshraniční spolupráci v podobě převozu pacienta do nemocnice v polské Ratiboři, ke kterému došlo 9. března 2021.¹⁵³

Do řešení současné epidemiologické krize se zapojila také Policie České republiky, jejímž hlavním úkolem byl dohled nad dodržováním krizových opatření, které například omezovaly volný pohyb osob na území České republiky. V této oblasti postupovala Policie České republiky v součinnosti s Celní správou a Armádou České republiky.¹⁵⁴ Armáda České republiky navíc pomáhala v nemocnicích, v sociálních službách či na odběrových místech.¹⁵⁵

Ačkoliv činnost jednotlivých složek integrovaného záchranného systému je velice náročná a je důležité ji náležitě ocenit, i zde shledává autorka práce prostor pro zlepšení, a to zejména v práci Policie České republiky, která dohlížela nad dodržováním protiepidemických opatření. Zatímco Policie České republiky byla v kontrolách v mnoha případech benevolentnější a problémy řešila domluvou, policie u našich německých sousedů postupovala v tomto ohledu přísněji a ukládala vysoké pokuty – 200 eur za nenošení roušky a 500 eur za porušení nočního zákazu vycházení.¹⁵⁶

---

¹⁵² Studenti oboru zdravotnický záchranář posílí vybrané posádky pražské záchranky. *Zdravotnická záchranná služba hl. m. Prahy* [online]. 9.3.2021 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <https://www.zzshmp.cz/aktuality/studenti-posili-posadky/>

¹⁵³ Do polské Ratiboře přijela první česká pacientka s covidem. Transport druhého nemocného se odkládá. *Česká televize-ČT24* [online]. 9.3.2021 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3280536-do-polska-odjela-prvni-ceska-pacientka-s-covidem-miri-do-nemocnice-v-ratibori>

¹⁵⁴ Dodržování opatření bude kontrolovat přes 30 tisíc členů policie, armády a celní správy. Vytipovali si stovky stanovišť. *Lidovky.cz* [online]. 28.2.2021 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/cekame-mimoradny-tiskovy-briefing-policie-cr-k-aktualnim-vladnim-narizenim-proti-sireni-koronaviru.A210228_172018_In_domov_lros

¹⁵⁵ ŽABKA, Jan. Armáda otočila. Zvažuje, že do boje s covidem povolá záložáky. *Hlídací pes: Žurnalistika ve veřejném zájmu* [online]. 3.3.2021 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <https://hlidacipes.org/armada-otocila-zvazuje-ze-do-boje-s-covidem-povola-zalozaky/>

¹⁵⁶ DAŇKOVÁ, Alena. My nikomu nedomlouváme! Německá policie má jiný recept na covid: pokuty. *IDNES.cz: Zpravodajství* [online]. 20.2.2021 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/nemecko-covid-19-opatreni-policie.A210219_174236_zahranicni_kzem

3. SROVNÁNÍ IZS V ČR S OBDOBNÝMI ZÁCHRANNÝMI SYSTÉMY VE VYBRANÝCH STÁTECH EU

3.1. Slovensko

Vývoj integrovaného záchranného systému ve Slovenské republice probíhal podobně jako v České republice, kdy se již v průběhu 90. let objevily snahy o sjednocení záchranných složek v jeden ucelený systém. Po roce 1993 začalo Ministerstvo vnitra Slovenské republiky připravovat zákon, který by měl upravovat integrovaný záchranný systém. Zákon č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme byl schválený Národní radou Slovenské republiky dne 15. února 2002 a účinnost nabyt 1. července 2002. Zákon upravuje organizaci integrovaného záchranného systému, jakožto také působnost a úkoly orgánů státní správy a záchranných složek v rámci systému. Stejně jako český Zákon o IZS však upravuje také práva a povinnosti obcí a jiných právnických a fyzických osob při koordinaci činností, které souvisejí s poskytnutím pomoci při vzniku mimořádné události. Účelem integrovaného záchranného systému podle zákona je, aby každému byla poskytnuta okamžitá bezodkladná pomoc, pokud je ohroženo zdraví, život či majetek. Integrovaný záchranný systém je pak chápán ve smyslu koordinovaného postupu záchranných složek při zabezpečování jejich připravenosti a při vykonávání činností a opatření související s poskytováním pomoci lidem v tísni.

Pro správné fungování integrovaného záchranného systému je nezbytná činnost koordinačních středisek, které jsou umístěna v obvodních úřadech v sídle kraje. Jak již název těchto středisek napovídá, jejich prioritou je koordinace činností složek integrovaného záchranného systému v územní působnosti obvodního úřadu v sídle kraje a zabezpečování příjmu tísňových volání. Od 1. července 2003 slouží k tomuto účelu jednotné číslo tísňového volání 112, které je využíváno i v jiných

evropských zemích, včetně České republiky.¹⁵⁷

Složky integrovaného záchranného systému Slovenské republiky

V integrovaném záchranném systému působí několik složek, přičemž dělení je podobné jako v případě integrovaného záchranného systému v České republice a dělí se tak na základní záchranné složky, ostatní záchranné složky a útvary Policejního sboru SR.

Základní záchranné složky

1. Hasičský a záchranný sbor
2. poskytovatelé zdravotnické záchranné služby
3. kontrolní chemické laboratoře civilní ochrany
4. Horská záchranná služba
5. Báňská záchranná služba¹⁵⁸

Podle zákona č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme základní složky integrovaného záchrannému systému:

poskytují bezodkladnou odbornou, zdravotní, technickou a další potřebnou pomoc v tísni na základě pokynu koordinačního střediska anebo svého operačního střediska tísňového volání,

vykonávají organizační, technické a další opatření na poskytování pomoci v tísni a na ten účel se vybavují technickými a věcnými prostředky,

zúčastňují se odborné přípravy,

---

¹⁵⁷ *INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM* [online]. [cit. 2021-02-28]. Dostupné z: <https://kosuty.sk/wp-content/uploads/2019/05/Integrovan%C3%BD-z%C3%A1chr.syst%C3%A9m.pdf>

¹⁵⁸ Podle § 8 odst. 1 zákona č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme

zpracovávají údaje o svojí činnosti, silách a prostředcích a předkládají je obvodnímu úřadu v sídle kraje do konce ledna za předcházející kalendářní rok; a jde jak o poskytovatele záchranné zdravotní služby, tak i ministerstvo zdravotnictví.¹⁵⁹

Hasičský a záchranný sbor je jednou ze základních složek IZS, který vykonává zásah v místě vzniku mimořádné události. Základním právním předpisem, který upravuje činnost Hasičského a záchranného sboru je zákon č. 314/2001 Z. z. o ochraně před požiari a dále zákon č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore. Jako v České republice má tato složka kromě likvidace požárů na starosti celou řadu jiných krizových zásahů, včetně technických zásahů. Organizační strukturu Hasičského a záchranného sboru Slovenské republiky tvoří:

1. Prezídium sboru
2. Krajská ředitelstva sboru
3. Okresní ředitelství sboru
4. Hasičský a záchranný útvar hlavního města Slovenskej republiky Bratislavy
5. Zařízení sboru
6. Pracoviště sboru¹⁶⁰

Činnost a organizaci **záchranné zdravotní služby** upravuje především zákon č. 579/2004 Z. z. o záchranej zdravotnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zdravotnická záchranná služba (ZZS) tvoří i ve Slovenské republice jeden ze základních pilířů celého integrovaného záchranného systému. Poskytovatelé ZZS plní činnost v zásahových územích a jejich služby jsou určeny především pro ty, kteří jsou v ohrožení života nebo u nich došlo k neočekávanému zhoršení zdravotního stavu.¹⁶¹

Kontrolní chemické laboratoře civilní ochrany jsou spravovány Vzdělávacím a technickým ústavem krizového manažmentu a civilnej ochrany Slovenská Ľupča. Svou činnost vykonává především na úseku vzdělávání a

---

¹⁵⁹ Podle § 8 odst. 2 zákona č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme

¹⁶⁰ HUDÁKOVÁ, Mária. Manažérske metódy a techniky. Žilina: EDIS-vydavateľstvo ŽU, 2011, s.11-19 ISBN 978-80-554-0202-4.

¹⁶¹ KÚTIK, Ján. Organizácia a krízový manažment verejnej správy. Trnava: Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne,2006. s.61-65. ISBN 80-8075-142-0.

přípravy v oblasti civilní ochrany, krizového řízení, ochrany kritické infrastruktury a civilního nouzového plánování.¹⁶²

Činnost **Horské záchranné služby** je upravena především v zákoně č. 544/2002 Z. z. o Horskej záchranej službe. Horská záchranná služba představuje státní rozpočtovou organizaci, která svou činnost směřuje k záchraně osob v součinnosti s leteckou záchrannou službou. Mimo záchrany osob však slovenská horská služba zajišťuje také informovanost lidí pohybující se v oblasti hor, včetně upozorňování na zhoršující se sněhové a dešťové podmínky.¹⁶³

Báňská záchranná služba je zřízena zákonem Slovenské národní rady č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe. Hlavním úkolem Báňské záchranné služby je zejména záchrana lidských životů při závažných provozních nehodách včetně záchrany v podzemí a likvidace závažných provozních nehod, mezi které patří například výbuchy plynů a uhelného prachu.¹⁶⁴

Ostatní složky

Ostatní složky poskytují odbornou, zdravotnickou, technickou či další pomoc zejména na základě vyžádání koordinačním střediskem nebo operačním střediskem tísňového centra. Dále pak může také pomoc poskytovat v případě, že dostane pokyn ze svého dispečerského centra. Jako v České republice jsou tak tyto složky připraveny provádět záchranné, likvidační či jiné práce v případě, že základní složky nemají k dispozici dostatečný počet pracovníků nebo materiálů nebo v případě, je-li to žádoucí z jiného závažného důvodu (specializace). Mezi ostatní složky podle zákona č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme se řadí:

---

¹⁶² Kontrolné chemické laboratória civilnej ochrany. *Civilná ochrana: Základy nielen pre študentov* [online]. 12.4.2011 [cit. 2021-02-28]. Dostupné z:

<https://civilnaochrana.mescharova.eu/kontrolne-chemicke-laboratoria-civilnej-ochrany>

¹⁶³ KALIŇÁK, Robert. Štatút horskej záchranej služby. *Horská záchranná služba: Mountain rescue service* [online]. [cit. 2021-02-28]. Dostupné z: <https://www.hzs.sk/statut/>

¹⁶⁴ Poslanie HBZS. *Báňská záchranná služba: Slovenská republika* [online]. [cit. 2021-02-28]. Dostupné z: <https://banskazachranka.sk/index.php/poslanie-hbzs>

1. Armáda Slovenské republiky
2. Obecné (městské) hasičské sbory
3. Závodní hasičské útvary
4. Závodní hasičské sbory
5. Pracoviště vykonávající státní dozor anebo činnosti podle zvláštních předpisů
6. Jednotky civilní ochrany
7. Obecní policie
8. Slovenský Červený kříž
9. Jiné právnické osoby a fyzické osoby, jejichž předmětem činnosti je poskytování pomoci při ochraně života, zdraví a majetku¹⁶⁵

Útvary Policejního sboru

Útvary Policejního sboru mají v rámci integrovaného záchranného systému speciální postavení, jelikož nejsou přímo součástí složek IZS, avšak snaží se vytvářet vyhovující podmínky pro činnost základních a ostatních složek. Policejní sbor dále zabezpečuje vykonávání úkolů civilní ochrany a poskytuje bezodkladnou okamžitou pomoc v tísni v rozsahu jejich kompetencí. Svou činnost poskytují na základě pokynu operačního střediska Policejního sboru.¹⁶⁶

Srovnání integrovaného systému v České republice a integrovaného systému Slovenské republiky

U slovenského systému můžeme vidět výrazné podobnosti s českým integrovaným záchranným systémem. Autorka práce by ráda vyzdvihla skutečnost, že základy obou systémů začaly vznikat již v 90. letech 20. století, což samozřejmě ovlivnila společná minulost obou států. Oba systémy však vznikly až po roce 2000 na základě zákonů o IZS, v České republice na základě zákona č. 239/2000 Sb., o

---

¹⁶⁵ Podle § 9 odst. 1,2 zákona č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme

¹⁶⁶ Podle § 9a zákona č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme

integrovaném záchranném systému, na Slovensku na základě zákona č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme. Zmíněné zákony jsou si velmi podobné a představují primární právní předpisy definující integrované záchranné systémy, jejich struktury a činnosti. Výrazné podobnosti je možné spatřit i na rozdělení složek těchto systémů, kdy se v obou zemích systém rozděluje na základní a ostatní složky. Na Slovensku lze však spatřit i nepatrný rozdíl, kdy útvary Policejního sboru nejsou přímo zahrnuty do základních či ostatních složek a jejich postavení je specifické. V době pandemie COVID - 19 spolupracovaly jednotlivé složky v boji proti viru. Činnost jednotlivých složek byla obdobná jako u českých protějšků. Útvary Policejního sboru v době pandemie COVID - 19 prováděly, stejně jako Policie České republiky, kontroly nad dodržováním protiepidemických opatření. I zdravotnické záchranné služby zažívaly značný nápor pacientů s potvrzenou diagnózou COVIDU - 19 a nemocnice neměly volnou kapacitu. Proto i Slovensku byla nabídnuta pomoc od okolních států a například i od Chorvatska.¹⁶⁷

3.2. Polsko

Hlavní právní předpis Polské republiky, kterým je Ústava z roku 1997, garantuje občanům Polska ochranu životů, zdraví a majetku. Ústava také rozlišuje tři situace zvláštního rizika, kdy jsou běžná opatření nedostatečná: výjimečný stav, stanné právo a přírodní katastrofy.¹⁶⁸ Mimořádné události upravují další zákony, především zákon Dz. U. 2007 Nr 89 poz. 590 o zarządaniu kryzysowym (o krizovém řízení), který je základním právním dokumentem upravující oblast krizového řízení a stanovující odpovědné orgány v této oblasti.

V Polsku je základem záchranného systému Národní záchranný a hasičský systém (KSRG) Tento systém byl vytvořen už v 90. letech 20. století, konkrétně v roce 1991, s cílem sjednotit záchranné složky, které poskytují pomoc při

---

¹⁶⁷ TRNĚNÝ, Tomáš. Brazílie hlásí nejvíce úmrtí za den, Chorvatsko nabídlo pomoc Česku. *Seznam zprávy* [online]. 10.3.2021 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: https://www.seznamzpravy.cz/clanek/brazilie-hlasi-nejvice-umrti-za-den-chorvatsko-nabidlo-pomoc-cesku-146415#dop_ab_variant=0&dop_source_zone_name=zpravy.sznhp.box&dop_req_id=u1DQvkYs mrQ-202103100854&source=hp&seq_no=4&utm_campaign=&utm_medium=z-boxiku&utm_source=www.seznam.cz

¹⁶⁸ Podle § 228 Ústavy Polské republiky Dz.U. 1997, NR 78 poz. 483

mimořádných událostech v případě ohrožení života, zdraví, majetku či životního prostředí. Systém funguje na třech úrovních – okresní, regionální a státní. Tísňová volání jsou přijímána na úrovni okresů a záchranné práce jsou dále prováděny podle záchranného plánu i na regionální a státní úrovni. Pro tísňové volání využívají občané Polské republiky jednotného evropského tísňového čísla 112 a národního čísla 998. Do systému KSRG patří:

- 1) Hasičské a záchranné jednotky Státní požární služby
- 2) Jednotky dobrovolné požární ochrany
- 3) Námořní pátrací a záchranná služba
- 4) Zdravotní záchranná služba
- 5) Stanice horské záchranné služby
- 6) Policie
- 7) Pohraniční stráž
- 8) Institut meteorologie a vodního hospodářství
- 9) Neziskové organizace – např. Horská dobrovolná záchranná služba, Vodní dobrovolná záchranná služba, Polský aeroklub, Polský červený kříž, aj.¹⁶⁹

Srovnání integrovaného systému v České republice a záchranného systému Polské republiky

Záchranný systém Polské republiky se od IZS České republiky liší o něco více než integrovaný záchranný systém na Slovensku. I v tomto srovnání jsou však patrné jisté podobnosti. Polský záchranný systém vznikl v roce 1991, má tedy o něco delší historii než český IZS, který vznikl až po roce 2000, avšak jeho základy byly také položeny již v 90. letech 20. století. Co se jednotlivých složek záchranných systému týče, v Polsku jsou stejně jako v České republice páteří celého systému Hasičské a záchranné jednotky Státní požární služby, které fungují na třech úrovních – státní, na úrovni vojvodství a na okresní úrovni. Ve výpisu jednotlivých složek polského záchranného systému je patrné, že na rozdíl od České republiky se v Polsku jednotlivé složky nerozdělují na základní a ostatní, ale tvoří

---

¹⁶⁹ Národní záchranný a hasičský systém: Organizace záchranných systémů v České republice a v Polsku. *Ochotnicze Straże Pożarne Gminy Klodzko: Český překlad* [online]. [cit. 2021-03-08]. Dostupné z: <http://www.osp.gmina.klodzko.pl/cesky-preklad,241.html>

celistvý propojený komplex. Lze tedy konstatovat, že v tomto ohledu jsou shledány rozdíly v organizaci jednotlivých systémů. Diference je patrná i v oblasti tísňového volání. I v Polské republice sice funguje jednotné evropské číslo 112, avšak tísňová volání jsou přijímána na úrovni okresů, zatímco v České republice jsou tato volání uskutečňována na třech úrovních, a sice na centrální úrovni (OPIS na úrovni MV – GŘ HZS ČR), na území krajů (OPIS HZS krajů) a v rámci územních odborů (OPIS územních odborů).

3.3. Chorvatsko

Organizace a činnost státního integrovaného záchranného systému (Državne uprave za zaštitu i spašavanje) v Chorvatsku vychází z Ústavy Chorvatské republiky a předpisů o ochraně a záchraně, především ze zákona NN 174/2004 o zaštitu i spašavanju (o ochraně a záchraně) a ze zákona NN 82/2015 o sustavu civilne zaštite (o systému civilní ochrany). Státní integrovaný záchranný systém byl zřízen v reakci na potřebu včasných a odpovídajících operačních opatření pro záchranu zranitelného obyvatelstva, hmotného majetku a nápravu následků poté, co v Chorvatsku došlo k závažným haváriím a přírodním katastrofám. V návaznosti na tyto události bylo jasné, že je žádoucí zřídit jednotný záchranný systém, jehož složky budou vzájemně spolupracovat.¹⁷⁰

Celý záchranný systém pod sebou zaštiťuje Státní správa pro ochranu a záchranu, která vznikla již v roce 2004. Integruje mimo jiné části systému, které kdysi spadaly pod Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra, jako je civilní ochrana a požární ochrana. Státní správa pro ochranu a záchranu je orgánem státní správy a vykonává administrativní a odborné úkoly spojené se zřízením systému ochrany a záchrany občanů, hmotné a jiné pomoci při katastrofách. Dále zajišťuje také nezbytnou pomoc při eliminaci následků v případě obecného nebezpečí způsobeného přírodními katastrofami, epidemiemi a jinými katastrofami. S ohledem na složitost a důležitost systému v činnostech během krizových situací způsobených přírodními katastrofami nebo lidskými faktory věnuje tato správa

---

¹⁷⁰ PERINIĆ, Jadran. Uloga Državne uprave za zaštitu i spašavanje u ostvarivanju međusektorske suradnje u kriznim stanjima. *Hrvatski časopis za javno zdravstvo* [online]. 2015, s. 7 [cit. 2021-03-04]. ISSN 1845-3082. Dostupné z: <http://hcjz.hr/index.php/hcjz/article/view/1566>

velkou pozornost především plánování a prevenci. Svou pozornost věnuje také vzdělávání dětí a mládeže k rozvoji povědomí o přírodních katastrofách.¹⁷¹

Hlavní činností státního integrovaného záchranného systému se rozumí koordinovaná akce fyzických a právnických osob, místních a regionálních samosprávných celků a orgánů státní správy. Ta je vykonávána na základě příslušných zákonů a také na základě Ochranného a záchranného plánu pro území Chorvatské republiky tvořícího rámec pro plánování činnosti všech účastníků ochrany a záchrany před katastrofami a velkými nehodami. V Ochranném a záchranném plánu pro území Chorvatské republiky jsou vymezeny zásady řízení a koordinace spolupráce v případě přírodních a technologických katastrof.¹⁷²

Státní integrovaný záchranný systém tvoří následující složky:

1. Služby a útvary právnických osob a ústřední orgány státní správy zabývající se ochranou a záchranou při své běžné činnosti
2. Hasičské jednotky
3. Ochranné a záchranné jednotky
4. Jednotky civilní ochrany
5. Speciální služby a útvary státní zabývající se záchrannou činností¹⁷³

Ozbrojené síly a policie se rovněž podílejí na ochranných a záchranných činnostech v koordinaci s ostatními složkami. Účast ozbrojených sil Chorvatské republiky a policie na ochranných a záchranných činnostech koordinuje Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra. Chorvatský policejní sbor tvoří i námořní jednotky.¹⁷⁴

I v Chorvatsku je k dispozici jednotka tísňového volání 112, avšak jako v České republice mají hlavní záchranné složky vlastní čísla tísňového volání, která jsou:

192 – policie,

193 – hasičský sbor,

---

¹⁷¹ OŽANIĆ, Jasna. Smisao i svrha Državne uprave za zaštitu i spašavanje. *Tportal.hr* [online]. 31.10.2015 [cit. 2021-03-04]. Dostupné z: <https://www.tportal.hr/vijesti/clanak/smisao-i-svrha-drzavne-uprave-za-zastitu-i-spasavanje-20151028>

¹⁷² PERINIĆ, Jadran. Uloga Državne uprave za zaštitu i spašavanje ostvarivanju međusektorske suradnje u kriznim stanjima. *Hrvatski časopis za javno zdravstvo* [online]. 2015, s. 7 [cit. 2021-03-04]. ISSN 1845-3082. Dostupné z: <http://hcjz.hr/index.php/hcjz/article/view/1566>

¹⁷³ Podle §7 zákona NN 174/2004 o zaštiti i spašavanju

¹⁷⁴ Podle §8 zákona NN 174/2004 o zaštiti i spašavanju

194 – zdravotnická záchranná služba,

195 – námořní jednotky.¹⁷⁵

Srovnání integrovaného systému v České republice a státního integrovaného záchranného systému Chorvatské republiky

Státní integrovaný záchranný systém v Chorvatské republice vznikl v roce 2004, tedy v přibližně stejném období jako IZS v České republice. Oba systémy vznikly z toho důvodu, že v minulosti docházelo k vážným haváriím a nehodám, které vyžadovaly zásah více složek záchranných systémů nesloučených v jednotném systému. Aby byla možná lepší kooperace jednotlivých složek, musely být zřízeny tyto záchranné systémy. Další podobností je i to, že v Chorvatské republice funguje jednotné evropské číslo 112 spolu se státními tísňovými čísly pro policii, hasičský sbor, zdravotnickou záchrannou službu a pro námořní službu. Státní integrovaný záchranný systém se však dále od IZS v České republice liší v několika ohledech. Výrazný rozdíl spočívá v řízení jednotlivých systémů. Zatímco v České republice náleží usměrňování a výstavba IZS Ministerstvu vnitra, v Chorvatsku spravuje záchranný systém Státní správa pro ochranu a záchranu, která převzala i ty části systému, které dříve spadaly do kompetence ministerstev. Diference je pak dále patrná na jednotlivých složkách. Podobně jako v Polské republice, i v Chorvatsku není systém rozdělován na několik částí, ale jednotlivé složky jsou sloučeny v jednom komplexu. Zajímavostí je, že policie má v Chorvatsku, podobně jako na Slovensku, zvláštní postavení.

---

¹⁷⁵ Telefonski brojevi žurnih službi. *Javna vatrogasna postrojba grada Zagreba* [online]. [cit. 2021-03-04]. Dostupné z: <https://vatrogasci.zagreb.hr/default.aspx?id=135>

3.4. Švýcarsko

Integrovaný záchranný systém ve Švýcarsku je systém, jehož organizace a činnosti jsou zakotveny ve federálním zákoně Bundesgesetz über den Bevölkerungsschutz und den Zivilschutz. Zákon upravuje úkoly a spolupráci konfederace, kantonů a třetích stran v oblasti civilní ochrany. Hlavním úkolem systému ochrany obyvatelstva je chránit obyvatelstvo a jeho živobytí v případě závažných škod, katastrof, mimořádných událostí a ozbrojených konfliktů. Jako v jiných státech vznikl i tento integrovaný systém v návaznosti na mimořádné události, které Švýcarsko postihly, a při kterých nebyla spolupráce jednotlivých složek plně efektivní.¹⁷⁶

Podle výše zmíněného zákona jsou jednotlivými složkami systému:

- 1) Policie zabezpečující veřejný pořádek a bezpečnost
- 2) Hasičský sbor
- 3) zdravotní péče (včetně sanitních služeb, pro lékařskou péči obyvatelstva)
- 4) technická zařízení zabezpečující základní služby a zboží pro obyvatelstvo
- 5) civilní ochrana pro ochranu a záchranu obyvatelstva¹⁷⁷

Do prevence a řízení zásahů se mohou kromě výše zmíněných základních složek zapojit i jiné útvary a organizace, kterými jsou například nevládní organizace. Samotných zásahů se pak účastní základní složky, výjimečně s pomocí nasazení partnerských organizací. V kritických situacích mohou být povolány i vojenské síly, které však zasahují pouze v případě, jsou-li vyčerpány všechny dostupné záchranné síly.¹⁷⁸

---

¹⁷⁶ Podle § 2 federálního zákona AS 2020 4995 Bundesgesetz über den Bevölkerungsschutz und den Zivilschutz

¹⁷⁷ Podle § 3 odst.2 federálního zákona AS 2020 4995 Bundesgesetz über den Bevölkerungsschutz und den Zivilschutz

¹⁷⁸ Podle § 3 odst.3 federálního zákona AS 2020 4995 Bundesgesetz über den Bevölkerungsschutz und den Zivilschutz

Na poli ochrany obyvatelstva je významné švýcarské Národní poplašné centrum (NAZ), které je federálním úřadem pro mimořádné události. Má také důležitou roli v krizovém řízení v probíhající pandemii COVID - 19. NAZ je centrem, které je k dispozici nepřetržitě 24 hodin denně, 365 dní v roce. Hlavním úkolem tohoto centra je poskytnout občanům přehled o situaci týkající se ochrany obyvatelstva. Pro správnou informovanost spolupracuje s příslušnými orgány v kantonech či s různými federálními úřady, stejně jako s mezinárodními organizacemi. NAZ však plní i další úkoly, které souvisejí především s radioaktivitou či závažnými chemickými haváriemi, kdy má pravomoc okamžitě nařídit opatření pro ochranu obyvatelstva.¹⁷⁹

Srovnání integrovaného systému v České republice a systému ochrany obyvatelstva Švýcarska

Pro systém ochrany obyvatelstva je ve Švýcarsku významný především výše zmíněný federální zákon Bundesgesetz über den Bevölkerungsschutz und den Zivilschutz, který upravuje činnost systému a jednotlivé složky, podobně jako v České republice zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. I přesto, že Švýcarsko není členem Evropské unie, i ve zde funguje jednotné evropské číslo tísňového volání 112, čímž se Švýcarsko řadí k dalším evropským státům, mimo jiné i ke státům posuzovaným v této diplomové práci. Švýcarský záchranný systém se od IZS České republiky liší v organizaci jednotlivých složek, jelikož systém ochrany obyvatelstva koordinuje 5 základních složek s možností přizvat k mimořádné události v kritické situaci i jiné útvary a organizace, včetně vojenských sil.

---

¹⁷⁹ Willkommen auf der Website der Nationalen Alarmzentrale NAZ. *Naz.ch* [online]. [cit. 2021-03-04]. Dostupné z: <https://www.naz.ch/>

ZÁVĚR

Diplomová práce s názvem „Integrovaný záchranný systém (IZS) v ČR a jeho srovnání s obdobnými záchrannými systémy ve vybraných státech EU“ se zaměřila především na problematiku záchranných složek v České republice. V první kapitole byl popsán tento integrovaný záchranný systém, v němž probíhá koordinace záchranných složek tak, aby případný zásah na místě mimořádné události proběhl co nejefektivněji. Kromě této definice je zmíněn i vývoj tohoto systému, jehož základy byly položeny již v roce 1993, avšak integrovaný záchranný systém České republiky, jak jej známe teď, vznikl až na základě zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. V kapitole je následně detailněji rozebrána legislativní úprava a v neposlední řadě autorka také vysvětlila několik základních pojmů, které jsou pro tuto problematiku stěžejními. Zmíněnými základními pojmy jsou například „záchranné práce, likvidační práce, mimořádná událost, ochrana obyvatelstva či havarijní a krizový plán“.

Následuje druhá kapitola, která se zabývá jednotlivými záchrannými složkami tohoto systému. Zmíněné složky se dělí na základní složky a ostatní složky. Mezi základní složky patří Hasičský záchranný sbor České republiky a jednotky požární ochrany, Policie České republiky a Zdravotnická záchranná služba České republiky. Každá z těchto složek je při záchranné zdravotní, životní a majetku nezastupitelná a každá z těchto složek vykonává specifickou činnost. Základní složky jsou tak v diplomové práci detailně popsány především s důrazem na legislativní ukotvení. V diplomové práci v této části nalezneme také několik zajímavých obrázků a grafů, které čtenářům pomohou lépe pochopit danou problematiku. Následně jsou zmíněny také ostatní složky integrovaného záchranného systému, mezi které patří například Armáda České republiky či Horská služba České republiky. V této části jsou složky také detailně popsány a jsou zmíněna jejich specifika.

Poslední, třetí kapitola je, oproti prvním dvěma teoretickým kapitolám, více z praxe a zahrnuje i autorčiny názory. Autorka práce se v této části zaměřila na podobné záchranné systémy ve vybraných státech Evropské unie – na

Slovensku, v Polsku, v Chorvatsku a ve Švýcarsku. Zmíněné státy byly vybrány zejména proto, že Slovensko a Polsko jsou českými sousedy a je zde možné spatřit větší podobnosti s českým integrovaným záchranným systémem. Do Chorvatska a Švýcarska každoročně odjíždí mnoho turistů z České republiky na dovolenou a popis jejich systému tak může být pro potenciální turisty prospěšný, aby věděli, jak záchranné systémy v případě vzniku mimořádné události v těchto zemích fungují. Nalezneme zde popis jednotlivých systémů včetně vymezení rozdílů a podobností s českým systémem. Ze srovnání je patrné, že nejvíce podobností s českým systémem vykazuje integrovaný záchranný systém Slovenské republiky.

CIZOJAZYČNÉ RESUMÉ

The thesis entitled Integrated Rescue System in the Czech Republic and its comparison with similar systems in selected countries in the European Union mainly focuses on the issue of rescue services in the Czech Republic. The first chapter describes the Integrated Rescue System where the coordination of rescue services takes place the most effective way in the case of an emergency intervention. There is also mentioned the evolution of this System that was first created in 1993, but the Integrated Rescues System, as we know it today, originated under the Act no. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. This chapter also analyzes the legislation in detail and the author of the thesis explains several basic concepts, for example „rescue work, liquidation work, emergency, protection of the population or a crisis plan.

The following second chapter introduces the individual rescue services of this System. These services are divided into basic and other services. The basic services include the Fire and Rescue Service of the Czech Republic and fire protection units, the Police of the Czech Republic and the Rescue Medical Service of the Czech Republic. Each of these services are irreplaceable in saving health, lives and property, and perform a specific activity. The thesis aims mainly on describing these basic services with the emphasis on the legislative and for better understanding of the problematics there are displayed several interesting pictures and graphs. In the next part of this chapter are also mentioned the other services of the Integrated Rescue System which include for example the Army of the Czech Republic or the Mountain Rescue Service. These services and their specifics are described in detail.

The third and also the last chapter, in contrast to the previous theoretical chapters, is more from practice and includes also the author's opinions. In this chapter the author of the thesis focuses on similar rescue systems in selected countries of the European Union – in Slovakia, in Poland, in Croatia and in Switzerland. Slovakia and Poland were chosen mainly because of its common borders with the Czech Republic and it is thus useful to compare these systems with the Czech one. Croatia is one of the main summer destinations and Switzerland is

one of the main winter destinations for the Czech tourists, so the description of these systems can be useful for these potential tourists in the case of the occurrence of an emergency. This part of the thesis describes the individual systems including the definition of the differences and similarities with the Czech system. From this chapter it turned out that while the rescue system in Slovakia was created at the same time as the Czech one and does not differ much in that way, in the other selected countries the differences are more apparent.

POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE

Literatura

1. HROMADA, Martin. *Ochrana kritické infrastruktury ČR v odvětví energetiky*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2014. 272 s. ISBN 978-80-7385-144-6
2. HUDÁKOVÁ, Mária. *Manažérske metódy a techniky*. Žilina: EDIS-vydavateľstvo ŽU, 2011, 190 s. ISBN 978-80-554-0202-4.
3. KÚTIK, Ján, KRÁLIK, Josef. *Verejná správa a krízový manažment*. Bratislava: Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne, 2015. 225 s. ISBN 978-80-224-1442-5
4. KÚTIK, Ján. *Organizácia a krízový manažment verejnej správy*. Trnava: Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne, 2006. 277 s. ISBN 80-8075-142-0.
5. MOZGA, Jaroslav a Miloš VÍTEK. *Havarijní plánování*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2003. 186 s. ISBN 80-7041-653-X.
6. MOZGA, Jaroslav, František KOVAŘÍK a Miloš VÍTEK. *Kritická infrastruktura společnosti*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2008. 156 s. ISBN 978-80-7041-299-2.
7. MOZGA, Jaroslav, Marcela VÍTKOVÁ a Miloš VÍTEK. *Bezpečná společnost*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2006. 258 s. ISBN 80-7041-739-0.
8. Policie ČR. *Policie České republiky = Police of the Czech Republic*. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2017. 151 s. ISBN 978-80-270-0664-9.
9. PROCHÁZKOVÁ, Dana a Jan PROCHÁZKA. *Krizové řízení*. Praha: Vysoká škola regionálního rozvoje Praha, 2014. 226 s. ISBN 978-80-87174-30-2.
10. REMEŠ, Roman a Silvia TRNOVSKÁ. *Praktická příručka přednemocniční urgentní medicíny*. Praha: Grada, 2013. 240 s. ISBN 978-80-247-4530-5.

11. ŘÍHA, Milan, Miroslav KROUPA a TRIVIS-Střední škola veřejnoprávní a Vyšší odborná škola prevence kriminality a krizového řízení. *Integrovaný záchranný systém*. Praha: Armex, 2006. 119 s. ISBN 80-86795-35-7.
12. SKALSKÁ, Květoslava, Zdeněk HANUŠKA a Milan DUBSKÝ. *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana*. Praha: Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. 55 + 44 s. ISBN 978-80-86640-59-4.
13. SMETANA, Marek a Danuše KRATOCHVÍLOVÁ. *Integrovaný záchranný systém a jeho složky*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, 2007. 134 s. ISBN 978-80-7368-337-5.
14. SZASZO, Zoltán. *Stručná historie profesionální požární ochrany v českých zemích*. Vydání první. Praha: MV –generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. 306 s. ISBN 978-80-86640-60-0
15. ŠENOVSKÝ Michail, Vilém ADAMEC a Zdeněk HANUŠKA. *Integrovaný záchranný systém*. 2.vyd. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2007. 157 s. ISBN 978-80-7385-007-4.
16. ŠTĚTINA A KOLEKTIV, Jiří. *Zdravotnictví a integrovaný záchranný systém při hromadných neštěstích a katastrofách*. Praha: Grada, 2014. 557 s. ISBN 978-80-247-4578-7.
17. VILÁŠEK, Josef, Miloš FIALA a David VONDRÁŠEK. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2014. 189 s. ISBN 978-80-246-2477-8.

Internetové zdroje

1. Armáda České republiky se představuje. *Ministerstvo obrany České republiky* [online]. 2018 [cit. 2021-02-19]. Dostupné z: <https://www.acr.army.cz/scripts/detail.php?id=5090/>
2. Asociace zdravotnických záchranných služeb České republiky. *AZZSČR: O nás* [online]. [cit. 2021-02-14]. Dostupné z: <https://www.azzs.cz/onas/azzs-cr>
3. BLAŽEK, Jiří. Metodický manuál pro přípravu specialistů ochrany obyvatelstva: Likvidace následků mimořádných událostí. *Vzdělávání členů*

- SH ČMS [online]. 2014 [cit. 2021-03-09]. Dostupné z: <https://www.vzdelavani-dh.cz/publicCourse?id=72&head=179&subhead=496>
4. BOHANES, Jaroslav, Jiří ŠVARC a Lubomír HOŠEK. *Metodika k problematice jednotek sboru dobrovolných hasičů obce: Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce* [online]. In: s. 1-4 [cit. 2021-02-05]. Dostupné z: <https://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?pubid=13639&TypeID=7&foldid=3495&foldtype=7>
  5. Celostátní útvary: Útvary s působností na celém území ČR. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2021-02-14]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/utvary-s-pusobnosti-na-celem-uzemi-cr-312510.aspx>
  6. DAŇKOVÁ, Alena. My nikomu nedomlouváme! Německá policie má jiný recept na covid: pokuty. *IDNES.cz: Zpravodajství* [online]. 20.2.2021 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/nemecko-covid-19-opatreni-policie.A210219_174236_zahranicni_kzem
  7. Do polské Ratiboře přijela první česká pacientka s covidem. Transport druhého nemocného se odkládá. *Česká televize-ČT24* [online]. 9.3.2021 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3280536-do-polska-odjela-prvni-ceska-pacientka-s-covidem-miri-do-nemocnice-v-ratibori>
  8. Dodržování opatření bude kontrolovat přes 30 tisíc členů policie, armády a celní správy. Vytipovali si stovky stanovišť. *Lidovky.cz* [online]. 28.2.2021 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/cekame-mimoradny-tiskovy-briefing-policie-cr-k-aktualnim-vladnim-narizenim-proti-sireni-koronaviru.A210228_172018_In_domov_lros
  9. FRANĚK, Ondřej. Systém zdravotnické záchranné služby v ČR. *Záchranná služba.cz: Nezávislý web o zdravotnické záchranné službě* [online]. [cit. 2021-02-14]. Dostupné z: <https://zachrannasluzba.cz/system-zzs-v-cr/>
  10. Hasiči se v Libereckém kraji zapojili do trasování. *Hasičský záchranný sbor České republiky: Liberecký kraj* [online]. leden 2021 [cit. 2021-03-10].

Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/hasici-se-v-libereckem-kraji-zapojili-do-trasovani.aspx>

11. Hasičský útvar ochrany Pražského hradu: Základní informace. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. [cit. 2021-02-04]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/hasicsky-utvar-ochrany-prazskeho-hradu-menu-o-nas-zakladni-informace.aspx>
12. Hasičský záchranný sbor České republiky: Historie. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. [cit. 2021-01-29]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/uvod-hasicsky-zachranny-sbor-cr-historie.aspx>
13. Hasičský záchranný sbor České republiky: Jednotky PO. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. [cit. 2021-02-09]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/jednotky-po-961839.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>
14. Hasičský záchranný sbor České republiky: Úvodní strana. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. [cit. 2021-01-25]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/>
15. Hasičský záchranný sbor České republiky: Základní úkoly a slib. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. [cit. 2021-02-04]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/uvod-hasicsky-zachranny-sbor-cr-zakladni-poslani.aspx>
16. Hasičský záchranný sbor spustil virtuální asistenční centrum pomoci. *Parlamentní listy.cz* [online]. 8.3.2021 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <https://www.parlamentnilisty.cz/zpravy/tiskovezpravy/Hasicsky-zachranny-sbor-spustil-virtualni-asistencni-centrum-pomoci-656354>
17. HAVLOVÁ, Květa. Historie zdravotnické záchranné služby v ČR. *Zdravotnictví a medicína* [online]. 8.5.2010 [cit. 2021-02-14]. Dostupné z: <https://zdravi.euro.cz/denni-zpravy/z-domova/historie-zdravotnicke-zachranne-sluzby-v-cr-451490>
18. CHLUM, Jiří. Každý druhý pacient je covid pozitivní, počet výjezdů roste, popisuje ředitel Asociace záchranných služeb. *Radiožurnál* [online]. 10.3.2021 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <https://radiozurnal.rozhlas.cz/kazdy-druhy-pacient-je-covid-pozitivni-pocet-vyjezdu-roste-popisuje-reditel-8443428>

19. Integrovaný záchranný systém [online]. [cit. 2021-02-28]. Dostupné z: <https://kosuty.sk/wp-content/uploads/2019/05/Integrovan%C3%BD-z%C3%A1chr.syst%C3%A9m.pdf>
20. KALIŇÁK, Robert. Štatút horskej záchranej služby. *Horská záchranná služba: Mountain rescue service* [online]. [cit. 2021-02-28]. Dostupné z: <https://www.hzs.sk/statut/>
21. KAVAN, Štěpán. Činnost jednotek požární ochrany při povodních: *Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje* [online]. In: s. 17 [cit. 2021-01-03]. Dostupné z: http://www.csvh.cz/akce/soubory/2016_05_05_P2.pdf
22. Kontrolné chemické laboratóriá civilnej ochrany. *Civilná ochrana: Základy nielen pre študentov* [online]. 12.4.2011 [cit. 2021-02-28]. Dostupné z: <https://civilnaochrana.mescharova.eu/kontrolne-chemicke-laboratoria-civilnej-ochrany>
23. Letecká záchranná služba. *DSA* [online]. [cit. 2021-02-17]. Dostupné z: <https://www.dsa.cz/index.php/letecka-zachranna-sluzba>
24. MACHÁLEK, Tomáš. Hasičská škola si připomenula výročí založení. *Frydecko-místecký a třinecký deník.cz* [online]. 2008 [cit. 2021-01-29]. Dostupné z: https://fm.denik.cz/zpravy_region/vyroci_hasicske_skoly20080124.html
25. Ministerstvo vnitra České republiky. *Typová činnost složek IZS při společném zásahu: Opatření k zajištění veřejného pořádku při shromážděních a technopárty* [online]. In: 2006/aktualizace 2011, s. 6 [cit. 2021-02-22]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/11-stc-06cztec-list-obce-a-obecni-police-1-pdf.aspx>
26. MLEZIVA, Zdeněk. Co je to JPO I až VI? *Hasiči Domažlice* [online]. 10.2.2016 [cit. 2021-02-09]. Dostupné z: <https://www.hasicido.cz/faq/co-je-to-jpo-i-az-vi/>
27. Muzeum Policie ČR: Historie policie a četnictva. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2021-02-12]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/historie-police-a-cetnictva.aspx?q=Y2hudW09Nw%3D%3D>
28. Nadřízený orgán. *Generální ředitelství Vězeňské služby ČR* [online]. [cit. 2021-02-21]. Dostupné z: <https://www.vscr.cz/o-nas/nadrizeny-organ/>

29. Národní záchranný a hasičský systém: Organizace záchranných systémů v České republice a v Polsku. *Ochotnicze Straże Pożarne Gminy Klodzko: Český překlad* [online]. [cit. 2021-03-08]. Dostupné z: <http://www.osp.gmina.klodzko.pl/cesky-preklad,241.html>
30. O Celní správě České republiky. *Celní správa České republiky* [online]. 2.12.2020 [cit. 2021-02-21]. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/onas/Stranky/o-ceske-cs.aspx>
31. O Horské službě: Poslání a úkoly. *Horská služba* [online]. [cit. 2021-02-22]. Dostupné z: <https://www.horskasluzba.cz/cz/horska-sluzba/poslani-a-ukoly>
32. Ochrana obyvatelstva a IZS. *Ostatní složky IZS* [online]. In: s. 5 [cit. 2021-02-21]. Dostupné z: https://moodle.unob.cz/pluginfile.php/72006/mod_resource/content/0/4-6%20p%C3%ADsemn%C3%A1%20p%C5%99%C3%ADprava.pdf
33. Organizační jednotky. *Generální ředitelství Vězeňské služby ČR* [online]. [cit. 2021-02-21]. Dostupné z: <https://www.vscr.cz/organizacni-jednotky/>
34. OŽANIĆ, Jasna. Smisao i svrha Državne uprave za zaštitu i spašavanje. *Tportal.hr* [online]. 31.10.2015 [cit. 2021-03-04]. Dostupné z: <https://www.tportal.hr/vijesti/clanak/smisao-i-svrha-drzavne-uprave-za-zastitu-i-spasavanje-20151028>
35. PALOCH, Radim. *Plošné pokrytí* [online]. In: s. 2-14 [cit. 2021-02-09]. Dostupné z: https://www.hasici-vzdelavani.cz/download/bravansky/pdf/plosne_pokryti.pdf.
36. PERINIĆ, Jadran. Uloga Državne uprave za zaštitu i spašavanje u ostvarivanju međusektorske suradnje u kriznim stanjima. *Hrvatski časopis za javno zdravstvo* [online]. 2015, s. 7 [cit. 2021-03-04]. ISSN 1845-3082. Dostupné z: <http://hcjz.hr/index.php/hcjz/article/view/1566>
37. PERINIĆ, Jadran. Uloga Državne uprave za zaštitu i spašavanje u ostvarivanju međusektorske suradnje u kriznim stanjima. *Hrvatski časopis za javno zdravstvo* [online]. 2015, s. 7 [cit. 2021-03-04]. ISSN 1845-3082. Dostupné z: <http://hcjz.hr/index.php/hcjz/article/view/1566>
38. Perspektivy vývoje bezpečnostní situace, vojenství a obranných systémů do roku 2015 s výhledem do roku 2025: *Česká bezpečnostní terminologie, výklad základních pojmů* [online]. In: 11.2002 [cit. 2021-01-03]. Dostupné

- z:
file:///C:/Users/User/Downloads/zeman_p._ed._.ceska_bezpecnostni_terminologie._brno_va_uss_2003.%20(4).pdf
39. Pojmy: Bezpečnostní rada obce. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2021-01-03]. Dostupné z:
<https://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-rada-obce.aspx>
40. Pojmy: Krizové opatření. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2021-01-05]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/krizova-opatreni.aspx>
41. Policie České republiky – KŘP hlavního města Prahy: Logo PČR a znak Krajského ředitelství hl. m. Prahy. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2021-02-10]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/logo-pcr-a-znak-krajske-reditelstvi-praha.aspx>
42. Policie České republiky – KŘP Moravskoslezského kraje: Historie četnictva a policie. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2021-02-10]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/historie-cetnictva-a-policie-historie-cetnictva-a-policie.aspx?q=Y2hudW09MTY%3D>
43. Poslanie HBZS. *Báňská záchranná služba: Slovenská republika* [online]. [cit.2021-02-28]. Dostupné z:
<https://banskazachranka.sk/index.php/poslanie-hbzs>
44. Povinnosti fyzických osob: ZÁKON č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů. *Hasičský sbor Moravskoslezského kraje* [online]. [cit. 2021-01-03]. Dostupné z:
http://www.hzsmsk.cz/prevence/pov_fo.php
45. Působnost a činnosti. *Ministerstvo obrany České republiky* [online]. 25.9.2019 [cit. 2021-02-19]. Dostupné z:
<https://www.mocr.army.cz/ministr-a-ministerstvo/pusobnost/pusobnost-a-cinnosti-5131/>
46. Působnost. *Hrad.army.cz* [online]. [cit. 2021-02-21]. Dostupné z:
<http://hrad.army.cz/pusobnost>
47. Rychlá lékařská pomoc / Rendez-vous (RLP/RV). *Zdravotnická záchranná služba Královéhradeckého kraje* [online]. [cit. 2021-02-17]. Dostupné z:
<https://www.zzskhk.cz/cs/rychla-lekarska-pomoc-rendez-vous-rlp-rv>

48. Rychlá zdravotnická pomoc (RZP). *Zdravotnická záchranná služba Královéhradeckého kraje* [online]. [cit. 2021-02-17]. Dostupné z: <https://www.zzskhk.cz/cs/rychla-zdravotnicka-pomoc-rzp>
49. SADÍLEK, Jiří. Hasiči města Meziměstí: Není hasič jako hasič. *Hasiči města Meziměstí* [online]. [cit. 2021-02-05]. Dostupné z: <http://jsdh.mezimesti.cz/cs/informace/rozdil-mezi-sdh-a-jsdh>
50. Studenti oboru zdravotnický záchranář posílí vybrané posádky pražské záchranky. *Zdravotnická záchranná služba hl. m. Prahy* [online]. 9.3.2021 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <https://www.zzshmp.cz/aktuality/studenti-posili-posadky/>
51. Systém krizového řízení: Základní pojmy. *Královehradecký kraj: Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. [cit. 2021-01-05]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/hzs-kralovehradeckeho-kraje-menu-krizove-rizeni-a-cnp-system-krizoveho-rizeni-zakladni-pojmy.aspx>
52. Telefonski brojevi žurnih službi. *Javna vatrogasna postrojba grada Zagreba* [online]. [cit. 2021-03-04]. Dostupné z: <https://vatrogasci.zagreb.hr/default.aspx?id=135>
53. TRNĚNÝ, Tomáš. Brazílie hlásí nejvíce úmrtí za den, Chorvatsko nabídlo pomoc Česku. *Seznam zprávy* [online]. 10.3.2021 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: https://www.seznamzpravy.cz/clanek/brazilie-hlasi-nejvice-umrti-za-den-chorvatsko-nabidlo-pomoc-cesku-146415#dop_ab_variant=0&dop_source_zone_name=zpravy.sznhp.box&dop_req_id=u1DQvkYsmrQ-202103100854&source=hp&seq_no=4&utm_campaign=&utm_medium=z-boxiku&utm_source=www.seznam.cz
54. Ústecký kraj-Hasičský záchranný sbor České republiky: Co je to IZS? *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. [cit. 2021-02-04]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/co-je-to-izs.aspx>
55. Věstník vlády pro orgány krajů a orgány obcí: *Metodická pomůcka Ministerstva vnitra* [online]. In: 30.6.2003 [cit. 2021-01-03]. Dostupné z: file:///C:/Users/User/Downloads/vest_6.pdf

56. Vodní záchranná služba ČČK. *Český červený kříž: Oficiální stránky Českého červeného kříže* [online]. [cit. 2021-02-21]. Dostupné z: <https://www.cervenyriz.eu/vodni-zachranna-sluzba>
57. Vodní záchranná služba ČČK. *Vodní záchranná služba ČČK* [online]. [cit. 2021-02-21]. Dostupné z: <https://www.vzs.cz/>
58. Vojenská kancelář prezidenta republiky: Působnost. *Pražský hrad: Prezident ČR* [online]. [cit. 2021-02-21]. Dostupné z: <https://www.hrad.cz/cs/prezident-cr/vojenska-kancelar-prezidenta-republiky-a-hradni-straz/vojenska-kancelar-prezidenta-republiky/pusobnost>
59. Vojenský újezd Boletice: Vojenská hasičská jednotka. *Vojenský újezd Boletice* [online]. 20.4.2006 [cit. 2021-02-05]. Dostupné z: https://www.vojujezd-boletice.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=715&id=1010
60. Vyjádření HZS ČR k aktuální situaci v souvislosti s koronavirem. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. 27.2.2020 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/vyjadreni-hzs-cr-k-aktualni-situaci-v-souvislosti-s-koronavirem.aspx>
61. Willkommen auf der Website der Nationalen Alarmzentrale NAZ. *Naz.ch* [online]. [cit. 2021-03-04]. Dostupné z: <https://www.naz.ch/>
62. Základní informace: Vězeňská služba. *Generální ředitelství Vězeňské služby ČR* [online]. [cit. 2021-02-21]. Dostupné z: <https://www.vscr.cz/onas/zakladni-informace/>
63. Zdravotnická záchranná služba. *Ministerstvo zdravotnictví České republiky* [online]. 22.11.2017 [cit. 2021-02-14]. Dostupné z: <https://www.mzcr.cz/zdravotnicka-zachranna-sluzba-3/>
64. ŽABKA, Jan. Armáda otočila. Zvažuje, že do boje s covidem povolá záložáky. *Hlídací pes: Žurnalistika ve veřejném zájmu* [online]. 3.3.2021 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <https://hlidacipes.org/armada-otocila-zvazuje-ze-do-boje-s-covidem-povola-zalozaky/>

Právní předpisy

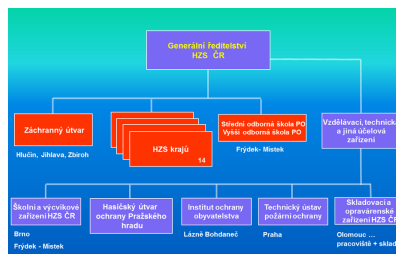
1. Federální zákon AS 2020 4995 Bundesgesetz über den Bevölkerungsschutz und den Zivilschutz
2. Nařízení vlády č. 463/2000 Sb., o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právníckými osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva, ve znění nařízení vlády č. 527/2002 Sb.
3. Ústava Polské republiky Dz.U. 1997, NR 78 poz. 483
4. Vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému
5. Vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva
6. Vyhláška č. 407/2015 Sb., Vyhláška, kterou se stanoví druhy a vzory služebních stejnokrojů Hasičského záchranného sboru České republiky, způsob označení příslušnosti k Hasičskému záchrannému sboru České republiky a odlišujícího označení, vzory služebních průkazů a průkazů zaměstnanců a způsob prokázání příslušnosti služebním průkazem a vzory velkého a malého znaku Hasičského záchranného sboru České republiky a základní znaky charakterizující prapor Hasičského záchranného sboru České republiky (výstrojní vyhláška hasičského záchranného sboru)
7. Vyhláška Ministerstva zdravotnictví České republiky č. 434/1992 Sb., o zdravotnické záchranné službě
8. Zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky
9. Zákon č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme
10. Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně.
11. Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky
12. Zákon č. 239/2000 Sb., o Integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.
13. Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů
14. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky
15. Zákon č. 299/1920 Sb., o četnictvu

16. Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru)
17. Zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě
18. Zákon NN 174/2004 o zaštitě i spašavanju

Použité obrázky a grafy

1. Znak HZS: Znak HZS ČR ke stažení. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. Viz. str. 23. [cit. 2021-03-09]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/znak-hzs-cr-ke-stazeni.aspx>

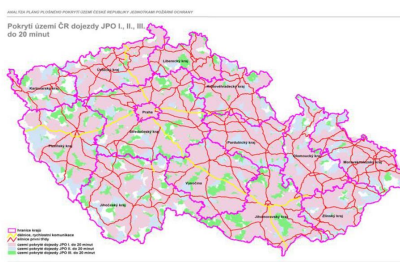
2. Organizace: Struktura HZS od 1.1. 2016. *Hasičský záchranný sbor České republiky: Organizace* [online]. Viz. str. 29. [cit. 2021-03-09]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/organizace-organizace.aspx>

3. Organizace: ZÚ HZS ČR od 31.07. 2018. *Hasičský záchranný sbor České republiky: Organizace* [online]. Viz. str. 31. [cit. 2021-03-09]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/organizace-organizace.aspx>

Stupeň nebezpečí území obce		Počet jednotek PO a doba jejich dojezdu na místo zásahu
I	A	2 JPO do 7 min a další 1 JPO do 10 min
	B	1 JPO do 7 min a další 1 JPO do 10 min
II	A	2 JPO do 10 min a další 1 JPO do 15 min
	B	1 JPO do 10 min a další 2 JPO do 15 min
III	A	2 JPO do 15 min a další 1 JPO do 20 min
	B	1 JPO do 15 min a další 2 JPO do 20 min
IV	A	1 JPO do 20 min a další 1 JPO do 25 min

4. Jednotky PO: Základní tabulka plošného pokrytí území ČR jednotkami PO. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. Viz. str. 37. [cit. 2021-03-09]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/jednotky-po-961839.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>

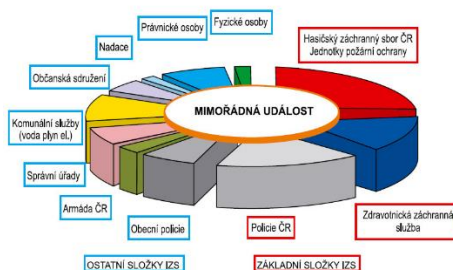
5. HANUŠKA, Zdeněk a Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. *Jednotky požární ochrany a integrovaný záchranný systém: Plošné pokrytí-Digitalizace v GIS* [online]. 2015. Viz. str. 39. [cit. 2021-03-09]. Dostupné z: <https://images.app.goo.gl/p32goqvBgNZAYGXe7>

6. Policie České republiky – KŘP hlavního města Prahy: Logo PČR a znak Krajského ředitelství hl. m. Prahy. *Policie České republiky* [online]. Viz. str. 41. [cit. 2021-02-10]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/logo-pcr-a-znak-krajske-reditelstvi-praha.aspx>

7. *Zdravotnická záchranná služba Královéhradeckého kraje: Kontakty* [online]. Viz. str. 49. [cit. 2021-03-09]. Dostupné z: <https://www.zzskhk.cz/kontakty>

8. IZS: Schéma podílu jednotlivých složek na MU. <https://publi.cz/books/370/02.html> [online]. Viz. str. 69. [cit. 2021-03-09]. Dostupné z: <https://publi.cz/books/370/02.html>